

Η

ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

6ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της την 1^η Σεπτεμβρίου 2020 με την εξής σύνθεση:
Ιωάννα Θεμελή, Πρόεδρος, Ειρήνη Αψοκάρδου-Εισηγήτρια και Μαργαρίτα Κανάβα Μέλη

Για να εξετάσει την από 24-07-2020 με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) ΑΕΠΠ 975/27-7-2020 Προδικαστική Προσφυγή του οικονομικού φορέα ... (εφεξής ο «προσφεύγων»), που κατοικοεδρεύει στο ..., οδός ..., αρ. ... και

Κατά του Δήμου ... (εφεξής «αναθέτουσα αρχή»), όπως εκπροσωπείται νόμιμα και

Της παρεμβαίνουσας ατομικής επιχείρησης ... (εφεξής «παρεμβαίνουσα»), που εδρεύει στο ..., επί της οδού ..., αρ. ..., όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Με την προδικαστική προσφυγή ο προσφεύγων αιτείται να ακυρωθεί η υπ' αριθμ. 218/2020 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της αναθέτουσας αρχής και κάθε άλλη συναφής πράξη και παράλειψη της αναθέτουσας αρχής, ρητή ή σιωπηρή, μεταγενέστερη ή προγενέστερη και να απορριφθεί η προσφορά της της παρεμβαίνουσας.

Με την παρέμβασή της η παρεμβαίνουσα επιδιώκει την απόρριψη της ως άνω προσφυγής και τη διατήρηση του κύρους της προσβαλλόμενης.

Η συζήτηση άρχισε αφού άκουσε την Εισηγήτρια Ειρήνη Αψοκάρδου

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά τον Νόμο

1.Επειδή για την άσκηση της κρινόμενης προσφυγής έχει καταβληθεί ε-παράβολο σύμφωνα με τα άρθρα 363 του Ν. 4412/2016 και 5 του Π.Δ. 39/2017, ποσού 600 ευρώ (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό ..., την από 24.07.2020 πληρωμή στην ... και την εκτύπωση από τη σελίδα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών με την ένδειξη δεσμευμένο), το οποίο και υπολογίζεται με βάση την

Αριθμός απόφασης: 1118/2020

προϋπολογιζόμενη δαπάνη της σύμβασης, ήτοι 80.645,15 ευρώ μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ.

2.Επειδή με την υπ' αριθμόν πρωτ. ... διακήρυξη, η αναθέτουσα αρχή προκήρυξε ανοικτό ηλεκτρονικό διαγωνισμό για την επιλογή αναδόχου κατασκευής του έργου «Ανάπλαση περιβάλλοντος χώρου κεντρικής πλατείας ...», με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομικής άποψης προσφορά μόνο βάσει τιμής (χαμηλότερη τιμή)., προϋπολογισθείσας δαπάνης 80.645,15 ευρώ μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ.

3. Επειδή το πλήρες κείμενο της διακήρυξης καταχωρήθηκε στο Κεντρικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ) στις 30-03-2020 (Α.Δ.Α.Μ. ...) καθώς και στη διαδικτυακή πύλη του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ, όπου έλαβε αύξοντα αριθμό ΕΣΗΔΗΣ

4.Επειδή ο διαγωνισμός που προκήρυξε η αναθέτουσα αρχή ως εκ του αντικειμένου του, της προϋπολογισθείσας αξίας της σύμβασης και του χρόνου εκκίνησης της διαδικασίας, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου IV του Ν. 4412/2016, σύμφωνα με το άρθρο 345 του Ν. 4412/2016.

5.Επειδή η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή: α) έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα καθόσον κατατέθηκε στις 24.07.2020 στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού, λαμβανομένου υπ' όψιν ότι η προσβαλλόμενη απόφαση κοινοποιήθηκε στον προσφεύγοντα μέσω της «επικοινωνίας» του ΕΣΗΔΗΣ στις 16.07.2020, β) ασκήθηκε με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος Ι του Π.Δ. 39/2017 και γ) κοινοποιήθηκε στην ΑΕΠΠ από τον προσφεύγοντα αυθημερόν με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 361 και τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 362 του Ν. 4412/2016, και την παρ. 1 εδ. γ) του άρθρου 4 και την παρ. 2 του άρθ. 8 του Π.Δ. 39/2017.

6. Επειδή ο προσφεύγων, ως προσφέρων του οποίου η προσφορά κρίθηκε αποδεκτή και κατατάχτηκε δεύτερος κατά σειρά μειοδοσίας, θεμελιώνει, καταρχήν, έννομο συμφέρον για την άσκηση της προδικαστικής προσφυγής κατά της προσβαλλόμενης ως βλαπτόμενος, ως προς το μέρος που αφορά στην αποδοχή της προσφοράς της παρεμβαίνουσας και προσωρινής αναδόχου, ερειδόμενο στη ζημία του από τυχόν παράνομη συμμετοχή τρίτου στον διαγωνισμό και στο επιδιωκόμενο όφελος από την

Αριθμός απόφασης: 1118/2020

απόρριψη της προσφοράς του (βλ. ΕΑ ΣΤΕ 1216/2006, πρβλ ΕΑ ΣΤΕ 512/2002, 517/2001), επιδιώκοντας ευλόγως να του ανατεθεί η συγκεκριμένη σύμβαση.

7. Επειδή στις 27-07-2020 η αναθέτουσα αρχή προέβη σε κοινοποίηση της υπό εξέταση προσφυγής προς όλους τους ενδιαφερόμενους τρίτους δια μέσω της «επικοινωνίας» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού, σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 1 α του ΠΔ 39/2017.

8. Επειδή με την με αριθμό 1173/2020 Πράξη της Προέδρου του 6^{ου} Κλιμακίου, ορίσθηκε Εισηγητής και ημερομηνία συζήτησης και κλήθηκε η αναθέτουσα αρχή να υποβάλει τις απόψεις της επί του αιτήματος λήψης προσωρινών μέτρων και επί της υπό εξέταση προσφυγής.

9. Επειδή στις 3-08-2020 η αναθέτουσα αρχή απέστειλε τις απόψεις της στην ΑΕΠΠ, σύμφωνα με τις διατάξεις της περ. β της παρ. 1 του άρθρου 365 του ν. 4412/2016, επί της υπό εξέταση προσφυγής, τις οποίες κοινοποίησε αντίστοιχα αυθημερόν στον προσφεύγοντα.

10. Επειδή σύμφωνα με την παρ. 1 υποπαρ. Β του άρθρου 365 του Ν. 4412/2016 (όπως επαναλαμβάνεται και στην παρ. 2 του άρθρου 9 του ΠΔ 39/2017): *«[...] Η αναθέτουσα αρχή μπορεί στις απόψεις της να παραθέσει αρχική ή συμπληρωματική αιτιολογία της προσβαλλόμενης με την προδικαστική προσφυγή πράξης»* ενώ βάσει του τελευταίου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 365 του ν. 4412/2016, όπως αυτό προστέθηκε με το ν. 4605/2019 (ΦΕΚ52/Α/1-4-2019): *«Υπομνήματα επί των απόψεων και της συμπληρωματικής αιτιολογίας της Αναθέτουσας Αρχής κατατίθενται μέσω της πλατφόρμας του ΕΣΗΔΗΣ έως πέντε (5) ημέρες πριν από τη συζήτηση της προσφυγής»*. Εν προκειμένω, ο προσφεύγων στις 24.08.2020 υπέβαλε μέσω της «Επικοινωνίας» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού Υπόμνημά του αντικρούοντας τις απόψεις της αναθέτουσας αρχής, και δοθέντος ότι η συζήτηση της προσφυγής ορίσθηκε την 1η.09.2020, το ανωτέρω Υπόμνημα υποβλήθηκε εμπροθέσμως και, ως εκ τούτου, λαμβάνεται υπόψη από το αποφασίζον Κλιμάκιο.

11. Επειδή η παρεμβαίνουσα κατέθεσε εμπροθέσμως στο διαδικτυακό τόπο του διαγωνισμού την από 4-08-2020 με αρ. ΓΑΚ ΑΕΠΠ ΠΑΡ 1177/2020 παρέμβαση δοθέντος ότι έλαβε γνώση στις 27-07-2020 της υπό εξέταση

Αριθμός απόφασης: 1118/2020

προδικαστικής προσφυγής, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 362 του ν. 4412/2016 και με προφανές έννομο συμφέρον αιτείται τη διατήρηση ισχύος της προσβαλλόμενης με την οποία γίνεται αποδεκτή η προσφορά της.

12. Επειδή, σε συνέχεια των ανωτέρω, η προσφυγή νομίμως εισάγεται ενώπιον του 6^{ου} Κλιμακίου της ΑΕΠΠ σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 346 και 360, του ν. 4412/2016 και του άρθρου 3 του Π.Δ/τος 39/2017.

13. Επειδή στην επίμαχη διαγωνιστική διαδικασία έλαβαν μέρος, μεταξύ άλλων, ο προσφεύγων και η παρεμβαίνουσα με τις υπ' αριθμ. συστήματος ... και ... προσφορές τους αντίστοιχα.

Με το Πρακτικό 2 η Επιτροπή Διαγωνισμού αφού διαπίστωσε την πληρότητα και τη νομιμότητα των υποβληθέντων δικαιολογητικών κατακύρωσης, εισηγήθηκε την ανάθεση της σύμβασης στην παρεμβαίνουσα και ήδη προσωρινή μειοδότηρια. Με την προσβαλλόμενη εγκρίθηκε το ως άνω πρακτικό.

14. Επειδή ο προσφεύγων με την υπό κρίση προσφυγή του αναφέρει αυτολεξεί τα εξής: « [...] Σύμφωνα με την πάγια νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας αλλά και την απολύτως κρατούσα άποψη στην επιστήμη του διοικητικού δικαίου, η διακήρυξη δημόσιου διαγωνισμού συνιστά στο σύνολο της κανονιστική πράξη της αναθέτουσας αρχής, η οποία δεσμεύει τόσο την ίδια την αναθέτουσα αρχή όσο και τους διαγωνιζόμενους (ενδεικτικώς ΣΤΕ 2992/1983, 4607/1986, 1127 και 4052/1990, 3306/1991, 1616 και 1619/2008). υπό την έννοια ότι οι προσφορές των διαγωνιζομένων πρέπει να τηρούν απολύτως τους υποχρεωτικούς και δεσμευτικούς όρους της διακήρυξης και να βρίσκονται σε συμφωνία με το κανονιστικό περιεχόμενο αυτών, όπερ συνεπάγεται ότι κάθε απόκλιση από τις υποχρεωτικές προβλέψεις της διακήρυξης συνιστά παράβαση του ενωσιακού δικαίου και κυρίως των αρχών της τυπικότητας και της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων, οι οποίες διέπουν κάθε διαγωνιστική διαδικασία, με επακόλουθο το απαράδεκτο της υπόψη προσφοράς ή/και την ακυρότητα των πράξεων της αναθέτουσας αρχής, που δεν συνάδουν στις παραπάνω επιταγές/αρχές. Περαιτέρω, όταν το περιεχόμενο της υποβληθείσης προσφοράς παρουσιάζει έλλειψη στοιχείου κατά παράβαση όρου της διακηρύξεως, για την οποία (παράβαση) η

Αριθμός απόφασης: 1118/2020

διακήρυξη προβλέπει (άμεσα ή έμμεσα) ποινή αποκλεισμού, δεν υφίσταται δυνατότητα άρσεως της παραβάσεως από τον διαγωνιζόμενο κατά το στάδιο του ελέγχου των προσφορών ούτε, βεβαίως, δυνατότητα της αναθέτουσας αρχής να καλέσει τον διαγωνιζόμενο προς άρση της παραβάσεως (πρβλ. ΣΤΕ ΕΑ 184/2017, 867, 422/2009, 1319/2007).

Ειδικότερα, κρίνεται παγίως ότι η αρχή της τυπικότητας διέπει τη συμπλήρωση των εντύπων και τον τρόπο σύνταξης, εν γένει, των προσφορών στα πλαίσια των διαδικασιών διενέργειας των δημοσίων διαγωνισμών και αποσκοπεί στην ύπαρξη διαφάνειας κατά τη διεξαγωγή των διαγωνισμών, στην αποφυγή του κινδύνου αλλοίωσης των προσφορών και στην ανάγκη ευχερούς σύγκρισης αυτών μεταξύ τους (ΣΤΕ 3084/2008, ΕΑ ΣΤΕ 1168/2007, ΕΑ ΣΤΕ 816/2007, ΔΕφΘεσ ΑΝ 39/2018, ΔΕφΚομ ΑΝ 1/2018, ΔΕφΧανίων ΑΝ 35/2017). Ο όλος μηχανισμός υποβολής και ελέγχου των δικαιολογητικών συμμετοχής διέπεται από την αρχή της διαφανούς και αυστηρής διαδικασίας του διαγωνισμού, κατά την οποία η νομιμότητα συμμετοχής προϋποθέτει την εκπλήρωση τυπικών προϋποθέσεων, επιβάλλει δε (η εν λόγω αρχή) τη σύνταξη των προσφορών σύμφωνα με τις υποδείξεις της Υπηρεσίας, όπως αυτές (οι υποδείξεις) εξειδικεύονται στη διακήρυξη. Εξάλλου, η μη συμμόρφωση διαγωνιζομένου προς την απαίτηση υποβολής της προσφοράς του κατά τον οριζόμενο στη διακήρυξη τρόπο καθιστά αυτήν (την προσφορά) απορριπτέα, έστω και αν αυτό δεν προβλέπεται ρητά (ΣΤΕ3231/2012, ΕΑ ΣΤΕ 488/2013, ΔΕφΑΘ ΑΝ 132/2017, ΔΕφΑΘ ΑΝ 1082/2012, ΔΕφΑΘ 84/2013, ΔΕφίωαν ΑΝ 24/2017). Σε αυτό το συμπέρασμα κατατείνει και το άρθρο 91§1 περίπτωση α' του ν. 4412/2016.

Περαιτέρω, στο πλαίσιο του επίμαχου διαγωνισμού, στο άρθρο 23.2 της διακήρυξης (σελίδα 28) ορίζεται ότι «το δικαίωμα συμμετοχής και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής κρίνονται κατά την υποβολή της προσφοράς, κατά την υποβολή των δικαιολογητικών, σύμφωνα με το άρθρο 4.2§α έως δ της διακήρυξης και κατά τη σύναψη της σύμβασης, σύμφωνα με το άρθρο 4.2§ε της παρούσας». Άρα, ο προσωρινός μειοδότης θα πρέπει να αποδείξει ότι δεν συντρέχουν στο πρόσωπό του λόγοι αποκλεισμού τόσο κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς του (07-05-2020) όσο και κατά το χρόνο υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης (25-06-2020).

Αριθμός απόφασης: 1118/2020

Ακόμη, στα άρθρα 23.3 έως και 23.8 της διακήρυξης (σελίδες 28 έως 34) προσδιορίζονται αναλυτικά τα δικαιολογητικά που πρέπει να προσκομίσει ο προσωρινός μειοδότης, προκειμένου να καταστεί οριστικός.

Σημειώνω ότι στα έγγραφα της παρούσας σύμβασης για τις περισσότερες περιπτώσεις ειδικός όρος ως προς τον χρόνο έκδοσης για την πλειονότητα των δικαιολογητικών κατακύρωσης. Κρίσιμη για την κρινόμενη υπόθεση είναι ιδίως η πρόβλεψη που αφορά στα δικαιολογητικά που αποδεικνύουν τη μη συνδρομή του λόγου αποκλεισμού που περιλαμβάνεται στο άρθρο 22.Α.4 περίπτωση θ'. Στο άρθρο 23.3 περίπτωση ε' της διακήρυξης (σελίδα 30) ορίζεται ρητά ότι τα πιστοποιητικά που εκδίδονται από τα αρμόδια επιμελητήρια και φορείς (ΤΕΕ, ΓΕΩΤΕΕ, ΕΕΤΕΜ) από τα οποία αποδεικνύεται ότι τα πρόσωπα με βεβαίωση του Μ.Ε.Κ. που στελεχώνουν την εργοληπτική επιχείρηση, δεν έχουν διαπράξει σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα, θα πρέπει να έχουν εκδοθεί το πολύ τριάντα εργάσιμες ημέρες πριν την υποβολή τους.

Ενόψει των ανωτέρω ρυθμίσεων, στο παρόν διαγωνιστικό στάδιο ο ανταγωνιστής δεν προσκόμισε πιστοποιητικό περί μη τέλεσης πειθαρχικού παραπτώματος από το ΤΕΕ, το οποίο να έχει εκδοθεί εντός 30 εργάσιμων ημερών πριν την υποβολή του, όπως ρητά απαιτεί η διακήρυξη (υπό σημείο Β.1). Ακόμη, δεν υπέβαλε την υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 22.Α.9 της διακήρυξης (υπό σημείο Β.2). Επιπλέον, δεν προσκόμισε εκτύπωση από την ηλεκτρονική πλατφόρμα της ΑΑΔΕ σχετικά με τη μη αναστολή των επιχειρηματικών του δραστηριοτήτων που να καλύπτει το χρόνο υποβολής της προσφοράς του και το χρόνο υποβολής δικαιολογητικών κατακύρωσης (υπό σημείο Β.3). Περαιτέρω, το σύνολο των υπεύθυνων δηλώσεων που προσκόμισε δεν φέρουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή, αλλά ιδιόχειρη (υπό σημείο Β.4). Επιπρόσθετα, δεν υπέβαλε καμία δήλωση σε σχέση με τα εκτελούμενα από αυτόν έργα κατά το χρόνο υποβολής δικαιολογητικών κατακύρωσης και, σε κάθε περίπτωση, δεν δήλωσε, καίτοι όφειλε, στην υπεύθυνη δήλωση τουλάχιστον ένα δημόσιο έργο που εκτελούσε κατά το χρόνο υποβολής δικαιολογητικών κατακύρωσης (υπό σημείο Β.5). Τέλος, δεν προσκόμισε ασφαλιστική ενημερότητα για το ανωτέρω έργο που εκτελούσε και

Αριθμός απόφασης: 1118/2020

δεν δήλωσε στην υπεύθυνη δήλωση περί μη υπέρβασης των ανωτάτων ορίων ανεκτέλεστου (υπό σημείο Β.6).

Προκύπτει επομένως ότι στην εξεταζόμενη περίπτωση ο προσωρινός μειοδότης είτε δεν προσκόμισε καθόλου ορισμένα εκ των απαραίτητων δικαιολογητικών κατακύρωσης είτε δεν προσκόμισε προσηκόντως τα ζητούμενα δικαιολογητικά είτε προέβη σε ανακριβή δήλωση σε σχέση με γεγονότα που τον αφορούν. Ειδικότερα:

Β.1. ΜΗ ΠΡΟΣΗΚΟΥΣΑ ΑΠΟΔΕΙΞΗ ΤΗΣ ΜΗ ΤΕΛΕΣΗΣ ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΟΥ ΠΑΡΑΠΤΩΜΑΤΟΣ

Το άρθρο 22.Α.4 περίπτωση θ' της διακήρυξης (σελίδα 25) προβλέπει την υποχρέωση του προσωρινού μειοδότη να αποδείξει ότι δεν έχει υποπέσει σε σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα. Ο τρόπος απόδειξης της μη συνδρομής του συγκεκριμένου λόγου αποκλεισμού ορίζεται στο άρθρο 23.3 περίπτωση ε' εδάφιο β' της διακήρυξης (σελίδα 31). Συγκεκριμένα, προβλέπεται η προσκόμιση πιστοποιητικών χορηγούμενων από τα αρμόδια επιμελητήρια και φορείς (ΤΕΕ, ΓΕΩΤΕΕ, ΕΕΤΕΜ) από τα οποία αποδεικνύεται ότι τα πρόσωπα με βεβαίωση του Μ.Ε.Κ. που στελεχώνουν την εργοληπτική επιχείρηση, δεν έχουν διαπράξει σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα. Ο προσωρινός μειοδότης θα πρέπει να προσκομίσει τα σχετικά πιστοποιητικά, τα οποία θα πρέπει να έχουν εκδοθεί το πολύ τριάντα εργάσιμες ημέρες πριν την υποβολή τους κατά την αδιάσπικτη διατύπωση της διακήρυξης. Σημειωτέον ότι ο προσωρινός ανάδοχος, αλλά και η αναθέτουσα αρχή, δεσμεύεται πλήρως από τον συγκεκριμένο τρόπο απόδειξης της κρίσιμης ιδιότητας, καθώς αυτός προβλέπεται ξεκάθαρα από τη διακήρυξη, τους όρους της οποίας έχει αποδεχθεί ανεπιφύλακτα ως νόμιμους. Στην εξεταζόμενη περίπτωση, ο ανταγωνιστής προς απόδειξη της εκ μέρους του μη τέλεσης πειθαρχικού παραπτώματος προσκόμισε την υπ' αριθμ. πρωτ. 100/130458/20-01- 2020 βεβαίωση του ΤΕΕ και (εκ περισσού, αφού η διακήρυξη δεν αναγνωρίζει αποδεικτική ισχύ στο συγκεκριμένο έγγραφο) την υπ' αριθμ. πρωτ. 741/30-12-2019 βεβαίωση του Συνδέσμου Εργοληπτών Δημοσίων Έργων νομού Κανένα από τα δύο έγγραφα και δη η βεβαίωση του ΤΕΕ, η οποία είναι η μόνη κρίσιμη, δεν εκδόθηκε τριάντα εργάσιμες μέρες πριν την υποβολή της, αλλά σε προγενέστερο χρονικό διάστημα. Επομένως, ο προσωρινός μειοδότης δεν

Αριθμός απόφασης: 1118/2020

αποδεικνύει κατά τον προσήκοντα τρόπο την κρίσιμη ιδιότητα. Το γεγονός ότι η συγκεκριμένη βεβαίωση του ΤΕΕ φέρεται να έχει εξαμηνιαία ισχύ είναι νομικά αδιάφορο, ενόψει της ειδικότερης ρύθμισης της διακήρυξης που ρυθμίζει με συγκεκριμένο τρόπο το ζήτημα του χρόνου έκδοσης του συγκεκριμένου δικαιολογητικού κατακύρωσης σύμφωνα με την ερμηνευτική αρχή «*lex specialis derogat legi generali*». Εξ αυτού του λόγου, η προσφορά του καθίσταται απορριπτή.

Β.2. ΠΑΡΑΛΕΙΨΗ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΥΔ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 22.Α.9

Σύμφωνα με το άρθρο 23.3ξστ' της διακήρυξης (σελίδα 31) ο προσωρινός μειοδότης υποχρεούται να προσκομίσει «για την περίπτωση του άρθρου 22.Α.9. της παρούσας διακήρυξης, υπεύθυνη δήλωση του προσφέροντος ότι δεν έχει εκδοθεί σε βάρος του απόφαση αποκλεισμού, σύμφωνα με το άρθρο 74 του ν. 4412/2016.

Στην εξεταζόμενη περίπτωση, ο ανταγωνιστής δεν υπέβαλε τη συγκεκριμένη υπεύθυνη δήλωση με συνέπεια να μην εκπληρώσει την υποχρέωση που υπείχε ως προσωρινός μειοδότης. Επομένως, τα δικαιολογητικά κατακύρωσης που υπέβαλε είναι ελλιπή, γεγονός που καθιστά την προσβαλλόμενη απόφαση μη νόμιμη.

Β.3. ΠΑΡΑΛΕΙΨΗ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙ ΜΗ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ Στο άρθρο 23.3 περίπτωση γ' της διακήρυξης (σελίδα 30) προβλέπεται ότι «Ειδικά η μη αναστολή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων του οικονομικού φορέα, για τους εγκατεστημένους στην Ελλάδα οικονομικούς φορείς, αποδεικνύεται μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων». Η δε υπ' αριθμ. 81 υποσημείωση της διακήρυξης (σελίδα 42) αναφέρει ότι η υποχρέωση εκπληρώνεται «με εκτύπωση της καρτέλας "Στοιχεία Μητρώου/ Επιχείρησης", όπως αυτά εμφανίζονται στο *taxisnet*». Επομένως, η μη προσκόμιση του συγκεκριμένου δικαιολογητικού συνεπάγεται τον αποκλεισμό του προσωρινού μειοδότη (συναφώς μεταξύ πολλών ΑΕΠΠ 252/2020).

Στην εξεταζόμενη περίπτωση, ο ανταγωνιστής δεν εκπλήρωσε την ανωτέρω υποχρέωση και δεν απέδειξε προσηκόντως τη μη αναστολή των επιχειρηματικών του δραστηριοτήτων τόσο κατά το χρόνο υποβολής της

Αριθμός απόφασης: 1118/2020

προσφοράς του όσο και κατά το χρόνο υποβολής δικαιολογητικών κατακύρωσης.

Επομένως, τα δικαιολογητικά κατακύρωσης που υπέβαλε είναι ελλιπή, γεγονός που καθιστά την προσβαλλόμενη απόφαση μη νόμιμη.

B.4. ΜΗ ΠΡΟΣΗΚΟΥΣΑ ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΥΠΕΥΘΥΝΩΝ ΔΗΛΩΣΕΩΝ

Σύμφωνα με το άρθρο 3.1 της διακήρυξης (σελίδα 5) «για τη συμμετοχή στην παρούσα διαδικασία οι ενδιαφερόμενοι οικονομικοί φορείς απαιτείται να διαθέτουν ψηφιακή υπογραφή». Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 8§3 της ΥΑ 56902/215/29.05.2017 (Β' 1924/02-06-2017) «Τεχνικές Λεπτομέρειες και διαδικασίες λειτουργίας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ.)», η οποία αναφέρεται στο άρθρο 7.1 της διακήρυξης (σελίδα 13) ως εφαρμοστέα στην επίμαχη διαγωνιστική διαδικασία, «Οι οικονομικοί φορείς υποβάλλουν μέσω του Συστήματος τα κατά περίπτωση έγγραφα που έχουν συνταχθεί/παραχθεί από τους ίδιους υπογεγραμμένα με εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή που υποστηρίζεται από εγκεκριμένο πιστοποιητικό, το οποίο χορηγήθηκε από έναν εγκεκριμένο πάροχο υπηρεσιών πιστοποίησης, ο οποίος περιλαμβάνεται στον κατάλογο εμπιστευσης που προβλέπεται στην απόφαση 2009/767/ΕΚ (όπως τροποποιήθηκε και ισχύει) και σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Κανονισμό (ΕΕ) 910/2014 και τις διατάξεις της παρούσας.», στο άρθρο 17 ορίζεται ότι «1.1 Μετά την αξιολόγηση των προσφορών η αναθέτουσα αρχή/αναθέτων φορέας ειδοποιεί εγγράφως μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του Συστήματος τον «προσωρινό ανάδοχο» να υποβάλλει εντός της προθεσμίας που καθορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης τα προβλεπόμενα στις κείμενες διατάξεις δικαιολογητικά προσωρινού αναδόχου. 1.2 Τα δικαιολογητικά του προσωρινού αναδόχου υποβάλλονται από τον οικονομικό (φορέα ηλεκτρονικά στον χώρο «Συνημμένων Ηλεκτρονικής Προσφοράς» και ειδικότερα στον (υπό) φάκελο με την ένδειξη «Δικαιολογητικά Προσωρινού Αναδόχου ...». Επιπλέον, με τον Κανονισμό 910/2014 καθορίζονται οι απαιτήσεις ασφάλειας για την παροχή υπηρεσιών ηλεκτρονικής ταυτοποίησης και το πλαίσιο εποπτείας των παροχών τους. Κατά τα οριζόμενα στον ως άνω Κανονισμό, η ψηφιακή

Αριθμός απόφασης: 1118/2020

υπογραφή εκδίδεται από εγκεκριμένους παρόχους υπηρεσιών πιστοποίησης, οι οποίοι με τη χορήγησή της εγγυώνται για τα στοιχεία του κατόχου της και επέχει θέση ιδιόχειρης υπογραφής. Με τη χρήση της προηγμένης ψηφιακής υπογραφής σκοπός είναι να επιτυγχάνεται η ταυτοποίηση του υπογράφοντος, δηλαδή η σύνδεση της ηλεκτρονικής συναλλαγής με το φυσικό πρόσωπο που υπογράφει, η εγγύηση της γνησιότητας των ψηφιακών δεδομένων και η δέσμευση του υπογράφοντος ως προς την ηλεκτρονική συναλλαγή, δηλαδή ο υπογράφων να μη μπορεί να αρνηθεί την συμβολή του στην εν λόγω συναλλαγή.

Από τα ανωτέρω καθίσταται σαφές, ότι η ψηφιακή υπογραφή στο πλαίσιο των διαγωνιστικών διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων στοχεύει στην καθολική αντικατάσταση της φυσικής υπογραφής, παρέχοντας παράλληλα και τα απαιτούμενα εχέγγυα γνησιότητά της, ενώ συνιστά όρο *sine qua non* της παραδεκτής υποβολής του εγγράφου, δεδομένης της υποχρεωτικότητας της ηλεκτρονικής διαδικασίας υποβολής της προσφοράς (ΑΕΠΠ 253/2018). Παράλληλα, η απρόσκοπτη λειτουργία του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. βασίζεται στη δυνατότητα επαλήθευσης της ταυτότητας του υπογράφοντος προσώπου και του ακριβούς χρόνου παροχής των υπηρεσιών του συστήματος προς το χρήστη αυτού, όπως με την εξακρίβωση του χρόνου υποβολής της προσφοράς κάθε συμμετέχοντος οικονομικού φορέα στο σύστημα (ΑΕΠΠ 140/2020).

Στην εξεταζόμενη περίπτωση, ο ανταγωνιστής υπέγραψε με ιδιόχειρη υπογραφή το σύνολο των υπεύθυνων δηλώσεων που προσκόμισε, γεγονός που τις καθιστά अपαράδεκτες. Προκειμένου να ληφθούν υπόψη παραδεκτά από την αναθέτουσα αρχή, οι συγκεκριμένες υπεύθυνες δηλώσεις θα έπρεπε να υπογράφονται ψηφιακά. Διαφορετικά δεν μπορεί να διαπιστωθεί ούτε ο υπογραφών τις συγκεκριμένες υπεύθυνες δηλώσεις, ούτε ο ακριβής χρόνος υπογραφής τους, ο οποίος σύμφωνα με το άρθρο 4.2 περίπτωση γ' της διακήρυξης (σελίδα 8) θα πρέπει να τοποθετείται μετά την κοινοποίηση της πρόσκλησης της αναθέτουσας αρχής για υποβολή δικαιολογητικών κατακύρωσης, δηλαδή στην εξεταζόμενη περίπτωση μετά τις 12-06-2020.

Αριθμός απόφασης: 1118/2020

Άρα, τα δικαιολογητικά κατακύρωσης που υπέβαλε παραβιάζουν τους όρους της διακήρυξης, γεγονός που καθιστά την προσβαλλόμενη απόφαση μη νόμιμη.

B.5. ΕΛΛΕΙΨΕΙΣ ΤΗΣ ΥΔ ΠΕΡΙ ΜΗ ΥΠΕΡΒΑΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΤΡΕΠΤΩΝ ΟΡΙΩΝ ΑΝΕΚΤΕΛΕΣΤΟΥ ΥΠΟΛΟΙΠΟΥ ΕΡΓΟΛΑΒΙΚΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Σύμφωνα με το άρθρο 23.5 της διακήρυξης (σελίδες 32 και 33) ο προσωρινός μειοδότης για την απόδειξη της απαίτησης της μη υπέρβασης των ανώτατων επιτρεπτών ορίων ανεκτέλεστο υπολοίπου εργολαβικών συμβάσεων προσκομίζει υπεύθυνη δήλωση του προσωρινού αναδόχου, συνοδευόμενη από πίνακα όλων των υπό εκτέλεση έργων (είτε ως μεμονωμένος ανάδοχος είτε στο πλαίσιο κοινοπραξίας ή υπεργολαβίας) και αναφορά για το ανεκτέλεστο υπόλοιπο ανά έργο και το συνολικό ανεκτέλεστο, εφόσον δεν διαθέτει ενημερότητα πτυχίου κατά τις κείμενες διατάξεις. Εξάλλου, όπως ήδη εκτέθηκε, ο προσωρινός μειοδότης οφείλει να αποδεικνύει ότι στο πρόσωπό του συντρέχουν οι κρίσιμες ιδιότητες τόσο κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς του όσο και κατά το χρόνο υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης.

Στην κρινόμενη περίπτωση, ο ανταγωνιστής προς απόδειξη της κρίσιμης ιδιότητας προσκόμισε μια υπεύθυνη δήλωση με φερόμενη ημερομηνία υπογραφής την 25-06-2020. Ακόμη και αν αυτή κριθεί παραδεκτή, καίτοι υπογράφεται ιδιοχείρως (υπό σημείο B.4 της κρινόμενης προσφυγής), είναι δεδομένο ότι ο προσωρινός μειοδότης δεν αναφέρει το ανεκτέλεστο υπόλοιπο εργολαβικών συμβάσεων που είχε κατά το χρόνο υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης, αλλά μόνο αυτό που είχε κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς του. Επομένως, δεν απέδειξε προσηκόντως ότι δεν υπερβαίνει τα ανώτατα επιτρεπόμενα όρια ανεκτέλεστο υπολοίπου εργολαβικών συμβάσεων.

Σε κάθε περίπτωση, ο προσωρινός μειοδότης παρέλειψε να δηλώσει τουλάχιστον μια σύμβαση έργου, εκτελούμενη κατά το χρόνο υποβολής δικαιολογητικών κατακύρωσης. όπως προκύπτει από το χρόνο υπογραφής και την προβλεπόμενη διάρκεια ισχύος της οικείας σύμβασης. Πρόκειται για την προσκομιζόμενη υπ' αριθμ. πρωτ. 7551/26-05-2020 σύμβαση εκτέλεσης του δημοσίου έργου με τίτλο «Αναπλάσεις - Διαμορφώσεις κοινόχρηστων χώρων

Αριθμός απόφασης: 1118/2020

Δήμου ...» προϋπολογισμού 23.387,09 ευρώ χωρίς ΦΠΑ και αντισυμβαλλόμενο το Δήμο ... (αρ. ΚΗΜΔΗΣ: ...). Επομένως, είναι αδιαμφισβήτητο ότι το ανεκτέλεστο υπόλοιπο της συγκεκριμένη σύμβασης δεν αναφέρεται, ούτε περιλαμβάνεται ούτε συνυπολογίζεται για την εξέταση ή μη της υπέρβασης του ανώτατου επιτρεπτού ορίου του ανεκτέλεστου υπολοίπου.

Ενόψει αυτών, η ανταγωνίστρια όφειλε να υποβάλει υπεύθυνη δήλωση περί μη υπέρβασης των ανώτατων επιτρεπτών ορίων ανεκτέλεστου υπολοίπου εργολαβικών συμβάσεων, στην οποία θα αναφέρεται αναλυτικά το σύνολο των ενεργών έργων που εκτελεί και το υπόλοιπό τους κατά το χρόνο υποβολής δικαιολογητικών κατακύρωσης. Ωστόσο, αυτό δεν συνέβη, με συνέπεια να τίθεται εν αμφιβόλω η εκ μέρους της εκπλήρωση του κριτηρίου της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας.

Σε κάθε περίπτωση, η υποβολή της υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 παρ. 4 του ν. 1599/1986 με το προβλεπόμενο από τη διακήρυξη περιεχόμενο αποτελεί ουσιώδη τυπική προϋπόθεση συμμετοχής στο διαγωνισμό, παράβαση δε του εν λόγω κανόνα εκ μέρους του συμμετέχοντος στο διαγωνισμό καθιστά την υποβληθείσα προσφορά του απαράδεκτη (μεταξύ πολλών ΕΑ ΣτΕ 422/2009, 1021/2008, ΔΕφΑθ 2010/2012). Εξάλλου, κάθε υπεύθυνη δήλωση με ελλιπές περιεχόμενο καθιστά την προσφορά απορριπτέα. Επομένως, και για τον λόγο αυτό, τα δικαιολογητικά κατακύρωσης που υπέβαλε ο προσωρινός μειοδότης είναι ελλιπή, γεγονός που καθιστά την προσβαλλόμενη απόφαση μη νόμιμη.

Β.6. ΜΗ ΠΡΟΣΚΟΜΙΣΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΡΓΟ ΠΟΥ Ο ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΗΣ ΔΕΝ ΑΝΕΦΕΡΕ ΣΤΑ ΠΡΟΣΚΟΜΙΖΟΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΚΑΤΑΚΥΡΩΣΗΣ

Το άρθρο 23.3 περίπτωση β' της διακήρυξης (σελίδα 30) προβλέπει ότι «Για την απόδειξη της μη συνδρομής των λόγων αποκλεισμού του άρθρου 22Α, ο προσωρινός ανάδοχος υποβάλλει αντίστοιχα τα παρακάτω δικαιολογητικά: ... Για τους προσφέροντες που είναι εγκατεστημένοι ή εκτελούν έργα στην Ελλάδα τα σχετικά δικαιολογητικά που υποβάλλονται είναι: · φορολογική ενημερότητα · ασφαλιστική ενημερότητα που εκδίδεται από τον αρμόδιο ασφαλιστικό φορέα. Η ασφαλιστική ενημερότητα καλύπτει τις

Αριθμός απόφασης: 1118/2020

ασφαλιστικές υποχρεώσεις του προσφέροντος οικονομικού φορέα α)..., β) για έργα που εκτελεί μόνος του ή σε κοινοπραξία... ».

Από τις ανωτέρω διατάξεις προκύπτει ότι ο προσωρινός μειοδότης οφείλει να προσκομίσει ασφαλιστική ενημερότητα για όλα τα έργα που εκτελεί τόσο κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς του όσο και κατά τον χρόνο υποβολής δικαιολογητικών κατακύρωσης.

Στην εξεταζόμενη περίπτωση, ο ανταγωνιστής δεν προσκόμισε ασφαλιστική ενημερότητα για την προσκομιζόμενη υπ' αριθμ. πρωτ. 7551/26-05-2020 σύμβαση εκτέλεσης του δημοσίου έργου με τίτλο «Αναπλάσεις - Διαμορφώσεις κοινόχρηστων χώρων Δήμου ...» προϋπολογισμού 23.387,09 ευρώ χωρίς ΦΠΑ και αντισυμβαλλόμενο το Δήμο ... (αρ. ΚΗΜΔΗΣ: ...). Κατά τούτο, παραβίασε την υποχρέωση που υπέχει από τη διακήρυξη και δεν απέδειξε προσηκόντως ότι είναι ασφαλιστικά ενήμερος ειδικά ως προς αυτό το έργο.

Επομένως, τα δικαιολογητικά κατακύρωσης που υπέβαλε είναι ελλιπή και για τον λόγο αυτό, γεγονός που καθιστά την προσβαλλόμενη απόφαση μη νόμιμη.

Γ. ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΑΠΟΡΡΙΨΗΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΤΟΥ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΗ ΛΟΓΩ ΤΩΝ ΕΛΛΕΙΨΕΩΝ ΣΤΑ ΥΠΟΒΛΗΘΕΝΤΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΚΑΤΑΚΥΡΩΣΗΣ

Σύμφωνα με το άρθρο 4.2 περίπτωση δ' της διακήρυξης (σελίδα 8) «δ) Αν, κατά τον έλεγχο των παραπάνω δικαιολογητικών, διαπιστωθεί ότι: i) τα στοιχεία που δηλώθηκαν με το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), είναι ψευδή ή ανακριβή ή ii) αν δεν υποβληθούν στο προκαθορισμένο χρονικό διάστημα τα απαιτούμενα πρωτότυπα ή αντίγραφα, των παραπάνω δικαιολογητικών, ή iii) αν από τα δικαιολογητικά που προσκομίσθηκαν νομίμως και εμπροθέσμως, δεν αποδεικνύονται οι όροι και οι προϋποθέσεις συμμετοχής σύμφωνα με τα άρθρα 21, 22 και 23 της παρούσας, απορρίπτεται η προσφορά του προσωρινού αναδόχου, καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγύηση συμμετοχής του και η κατακύρωση γίνεται στον προσφέροντα που υπέβαλε την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει της τιμής, τηρουμένης της ανωτέρω διαδικασίας».

Αριθμός απόφασης: 1118/2020

Επομένως, η προσφορά του ανταγωνιστή θα πρέπει να απορριφθεί εξαιτίας των ελλείψεων που υπάρχουν στα δικαιολογητικά κατακύρωσης που υπέβαλε. Κατά τούτο, έσφαλε η προσβαλλόμενη και θα πρέπει να ακυρωθεί [...]».

15. Επειδή η αναθέτουσα αρχή στις απόψεις της αναφέρει αυτολεξεί τα κάτωθι: « [...] Σχετικά με τους λόγους ακύρωσης που αναφέρονται στην παραπάνω προσφυγή, έχουμε να αναφέρουμε τα παρακάτω:

«B.1 ΜΗ ΠΡΟΣΗΚΟΥΣΑ ΑΠΟΔΕΙΞΗ ΤΗΣ ΜΗ ΤΕΛΕΣΗΣ ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΟΥ ΠΑΡΑΠΤΩΜΑΤΟΣ»

Ο προσωρινός μειοδότης προσκόμισε την με αρ. πρωτ. 100/130458/20-1-2020 Βεβαίωση του ΤΕΕ (σε ισχύ από 20-1-2020 έως 20-7-2020) σχετικά με το ότι δεν έχει καταδικαστεί για αδίκημα που αφορά την επαγγελματική του διαγωγή και για βαρύ επαγγελματικό παράπτωμα. Τα αναφερόμενα στην προσφυγή για έκδοση πιστοποιητικών το πολύ σε τριάντα εργάσιμες ημέρες (παρ. 7 άρθρο 43 του Ν.4605/2019 με το οποίο τροποποιήθηκε η παρ. 12 του άρθρου 80 του Ν. 4412/16) αναφέρονται σε περιπτώσεις νομικών προσώπων και όχι ατομικών επιχειρήσεων, όπως η επιχείρηση του τελευταίου μειοδότη.

«B.2. ΠΑΡΑΛΕΙΨΗ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΥΔ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 22.Α.9»

Τα δικαιολογητικά του άρθρου 23.3 στ της διακήρυξης απαιτούνται: «αα) στις περιπτώσεις εταιρειών περιορισμένης ευθύνης (Ε.Π.Ε.) και προσωπικών εταιρειών (Ο.Ε. και Ε.Ε.), τους διαχειριστές, ββ) στις περιπτώσεις ανωνύμων εταιρειών (Α.Ε.), τον Διευθύνοντα Σύμβουλο, καθώς και όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου».

Ο Προσωρινός μειοδότης τόσο στο ΤΕΥΔ, όσο και στις υποβληθείσες Υπεύθυνες Δηλώσεις που υποβλήθηκαν στο στάδιο υποβολής δικαιολογητικών, δηλώνει ότι δεν συντρέχει στο πρόσωπό του λόγος αποκλεισμού του άρθρου 73 του Νόμου 4412/2016

«B.3. ΠΑΡΑΛΕΙΨΗ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙ ΜΗ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ»

Δεν έχει προσκομισθεί το απαιτούμενο δικαιολογητικό «εκτύπωση καρτέλας Στοιχεία Μητρώου/ Επιχείρησης από την εφαρμογή του taxisnet»

Η Αναθέτουσα αρχή αναζήτησε το δικαιολογητικό μέσω της ιστοσελίδας της ΑΑΔΕ και διαπίστωσε την μη αναστολή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων

Αριθμός απόφασης: 1118/2020

του προσωρινού μειοδότη.

«B.4. ΜΗ ΠΡΟΣΗΚΟΥΣΑ ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΥΠΕΥΘΥΝΩΝ ΔΗΛΩΣΕΩΝ»

Οι υπεύθυνες δηλώσεις υπογεγραμμένες και σκαναρισμένες, επισυνάφτηκαν σε ένα ενιαίο αρχείο pdf με ηλεκτρονική υπογραφή στην αίτηση.

«B.5. ΕΛΛΕΙΨΕΙΣ ΤΗΣ ΥΔ ΠΕΡΙ ΜΗ ΥΠΕΡΒΑΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΤΡΕΠΤΩΝ ΟΡΙΩΝ ΑΝΕΚΤΕΛΕΣΤΟΥ ΥΠΟΛΟΙΠΟΥ ΕΡΓΟΛΑΒΙΚΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ»

«B.6. ΜΗ ΠΡΟΣΚΟΜΙΣΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΡΓΟ ΠΟΥ Ο ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΗΣ ΔΕΝ ΑΝΕΦΕΡΕ ΣΤΑ ΠΡΟΣΚΟΜΙΖΟΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΚΑΤΑΚΥΡΩΣΗΣ»

Στην υποβληθείσα ΥΔ δηλώνονται δύο έργα με ανεκτέλεστο υπόλοιπο συνολικού ποσού 275.921,25 €, για τα οποία έχουν υποβληθεί αντίστοιχες ασφαλιστικές ενημερότητες.

Η σύμβαση με αρ. πρωτ. 7551/16-05-2020 για το έργο: «Αναπλάσεις - Διαμορφώσεις κοινοχρήστων χώρων Δήμου ...», ποσού 23.387,09 € δεν υπήρχε κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς (7-5-2020), συνεπώς η Υ. Δ. δεν είναι ψευδής καθότι δηλώνεται ότι «Στις 07/05/2020 το ανεκτέλεστο μέρος των εργολαβικών συμβάσεων δεν υπερέβαινε τα όρια ανεκτέλεστου που τίθενται στο άρθρο 20 παρ. 4 του Ν 3669/06 (ΚΔΕ)» .

Η παραπάνω σύμβαση είχε υπογράψει κατά το χρόνο υποβολής των δικαιολογητικών, αλλά το ποσό (του συνόλου της σύμβασης), είναι μικρό σε σχέση με το δικαιούμενο ανεκτέλεστο του προσωρινού μειοδότη. (Συνολικό ανεκτέλεστο 299.308,34 € έναντι δικαιούμενου ανώτατου ορίου 900.000,00 €) Από τα παραπάνω προκύπτει, ότι δεν υπάρχουν ελλείψεις στα δικαιολογητικά που υποβλήθηκαν από τον προσωρινό μειοδότη του έργου:« Ανάπλαση περιβάλλοντος χώρου κεντρικής πλατείας ...» και εξετάσθηκαν από την Επιτροπή Διαγωνισμού σύμφωνα με το 2° Πρακτικό του διαγωνισμού, που να οδηγούν στην απόρριψη της προσφοράς και στην ακύρωση της προσβαλλόμενης απόφασης της Ο.Ε.

Για τους λόγους αυτούς, ζητούμε την απόρριψη της με αριθμό Γ.Α.Κ. 975/2020 Προδικαστικής Προσφυγής [...].»

16. Επειδή στο υπόμνημά του ο προσφεύγων αναφέρει αυτολεξεί τα εξής: «[...]Α. ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΣΗΜΕΙΟΥ Β.1 ΤΗΣ ΚΡΙΝΟΜΕΝΗΣ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ

1. Η αναθέτουσα αρχή παραδέχεται ότι το πιστοποιητικό που προσκόμισε ο προσωρινός ανάδοχος δεν εκδόθηκε εντός τριάντα εργάσιμων ημερών από το χρόνο υποβολής δικαιολογητικών κατακύρωσης, όπως ρητά απαιτείται από τη διακήρυξη. Είναι σαφές ότι από τη στιγμή που η διακήρυξη περιέχει ειδικότερη ρύθμιση σχετικά με το χρόνο έκδοσης του συγκεκριμένου δικαιολογητικού, αυτή η πρόβλεψη είναι απολύτως δεσμευτική τόσο για τους διαγωνιζόμενους όσο και για την αναθέτουσα αρχή. Ο ισχυρισμός της αναθέτουσας αρχής περί διάκρισης των διαγωνιζόμενων σε νομικά πρόσωπα και ατομικές επιχειρήσεις δεν έχει κανένα έρεισμα στη διακήρυξη, ούτε στην κείμενη νομοθεσία, αντιβαίνει μάλιστα και προς την αρχή της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζόμενων, αφού επιδιώκει να επιβάλλει ευμενέστερες προβλέψεις για τα φυσικά πρόσωπα έναντι των νομικών.

2. Όσον αφορά στον παρόμοιο ισχυρισμό του ανταγωνιστή ότι δήθεν η διακήρυξη παραπέμπει στο άρθρο 80§12 του ν. 4412/2016 θα πρέπει ομοίως να απορριφθεί. Πρώτον, διότι η διακήρυξη ορίζει ως απώτατο χρόνο έκδοσης του συγκεκριμένου πιστοποιητικού τις 30 εργάσιμες ημέρες και ειδικότερη ρύθμιση υπερισχύει έναντι οιασδήποτε άλλης. Δεύτερον, διότι η συγκεκριμένη διάταξη που επικαλείται ο ανταγωνιστής είναι εντελώς άσχετη προς το ζήτημα του χρόνου έκδοσης του ελλείποντος δικαιολογητικού, αφού αφορά διαφορετικά αποδεικτικά μέσα και δη αυτά που σχετίζονται με την καταλληλότητα του προσωρινού αναδόχου για άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας, την ονομαστικοποίηση μετοχών ανωνύμων εταιρειών και την απόδειξη της νομιμοποίησης των προσώπων που υπογράφουν προσφορά νομικού προσώπου. Τρίτον, διότι ακόμη και αν η πρόβλεψη της διακήρυξης είναι αντίθετη στο ν. 4412/2016, ο προσωρινός μειοδότης δεσμεύεται απόλυτα από αυτήν, δεδομένου ότι συμμετείχε στο διαγωνισμό ανεπιφύλακτα χωρίς να αμφισβητήσει εγκαίρως και προσηκόντως τους όρους του διαγωνισμού. Επομένως, ο ισχυρισμός του ανταγωνιστή είναι απαράδεκτος, καθώς επιδιώκει ανεπίκαιρα να προσβάλει τη νομιμότητα του συγκεκριμένου όρου της διακήρυξης.

3. Κατά τούτο, ο συγκεκριμένος λόγος της προσφυγής μου είναι βάσιμος.

B. ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΣΗΜΕΙΟΥ Β.2 ΤΗΣ ΚΡΙΝΟΜΕΝΗΣ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ

1. Καταρχήν η αναθέτουσα αρχή παραδέχεται την έλλειψη του δικαιολογητικού, ωστόσο ισχυρίζεται (όπως και ο ανταγωνιστής) ότι δήθεν η υπεύθυνη δήλωση περί μη επιβολής απόφασης αποκλεισμού του άρθρου 74 του ν. 4412/2016 αφορά μόνο σε νομικά πρόσωπα και όχι σε ατομικές επιχειρήσεις. Αυτός ο ισχυρισμός είναι ανεπείριστος, όπως προκύπτει καταρχήν από το άρθρο 22.Α.9 της διακήρυξης, αλλά και τα άρθρα 73 και 74 του ν. 4412/2016, τα οποία δεν προβαίνουν σε διάκριση μεταξύ νομικών και φυσικών προσώπων. Αυτό εξάλλου θα παραβίαζε την αρχή της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζόμενων κατά τα ανωτέρω. Εξάλλου, το άρθρο 23.3 περίπτωση στ' της διακήρυξης που επικαλείται η αναθέτουσα αρχή δεν αφορά στη απόδειξη της επίμαχης κρίσιμης ιδιότητας, αλλά σε άλλη, αυτή του άρθρου 22.5 της διακήρυξης, όπως σαφώς προκύπτει από το πρώτο εδάφιο του άρθρου 23.3 περίπτωση στ'.

2. Ως προς τον ισχυρισμό του παρεμβαίνοντα ότι δήθεν η ελλείπουσα υπεύθυνη δήλωση αναπληρώνεται από το υποβληθέν ΤΕΥΔ επάγομαι ότι είναι αβάσιμος. Πρώτον, διότι το ΤΕΥΔ λειτουργεί ως προκαταρκτική απόδειξη χωρίς να υποκαθιστά την υποχρέωση του προσωρινού αναδόχου να προσκομίσει τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά κατακύρωσης. Δεύτερον, διότι η διακήρυξη προβλέπει συγκεκριμένο τρόπο απόδειξης της κρίσιμης ιδιότητας δια της προσκόμισης υπεύθυνης δήλωσης και όχι δια της υποβολής ΤΕΥΔ. Άρα, τυχόν αποδοχή του ΤΕΥΔ ως προσήκοντος μέσου απόδειξης της κρίσιμης ιδιότητας προσκρούει στην αρχή της τυπικότητας, η οποία διέπει τον τρόπο σύνταξης και υποβολής προσφορών εκ μέρους των συμμετεχόντων. Τρίτον, διότι, ακόμη και αν αρκούσε το ΤΕΥΔ για την απόδειξη του συγκεκριμένου λόγου αποκλεισμού, και πάλι αυτή η απόδειξη αφορά μόνο στον χρόνο υποβολής προσφορών και όχι στον χρόνο υποβολής δικαιολογητικών κατακύρωσης.

3. Εξάλλου, προφανώς αβάσιμος είναι και ο ισχυρισμός ότι η έλλειψη αυτή καλύπτεται δήθεν από άλλες υπεύθυνες δηλώσεις που έχει

Αριθμός απόφασης: 1118/2020

προσκομίσει ο ανταγωνιστής. Πρώτον, διότι ακόμη και αυτές οι δηλώσεις δεν υποβλήθηκαν προσηκόντως, ήτοι δεν έφεραν ψηφιακή υπογραφή, άρα δεν μπορούν να ληφθούν καν υπόψη ως κατάλληλα αποδεικτικά μέσα. Δεύτερον, διότι η προσκόμιση της συγκεκριμένης υπεύθυνης δήλωσης καθιερώνεται ως επιπλέον, πρόσθετη υποχρέωση του προσωρινού αναδόχου, πέραν δηλαδή των υπόλοιπων υπεύθυνων δηλώσεων που οφείλει να προσκομίσει (σχετική επί συναφούς ζητήματος ΑΕΠΠ 819/2020). Τρίτον, διότι η απαιτούμενη κρίσιμη εν προκειμένω υπεύθυνη δήλωση δεν καλύπτει το γεγονός ότι στο πρόσωπο του προσωρινού μειοδότη δεν συντρέχουν οι λόγοι αποκλεισμού του άρθρου 73, αλλά το όλως διαφορετικό ζήτημα του αν έχει επιβληθεί σε βάρος του απόφαση αποκλεισμού σύμφωνα με το άρθρο 74 του ν. 4412/2016.

4. Κατά τούτο, και αυτός ο λόγος που προβάλλω είναι βάσιμος.

Γ. ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΣΗΜΕΙΟΥ Β.3 ΤΗΣ ΚΡΙΝΟΜΕΝΗΣ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ

1. Η αναθέτουσα αποδέχεται την έλλειψη του δικαιολογητικού, ωστόσο προβάλλει ότι το αναζήτησε αυτεπαγγέλτως στη βάση δεδομένων της ΑΑΔΕ. Αυτή η ενέργεια της αναθέτουσας αρχής δεν είναι νόμιμη, καθώς ο προσωρινός ανάδοχος δεν συμπεριέλαβε σχετική δήλωση στο ΤΕΥΔ που υπέβαλε, όπως επιβάλλει το άρθρο 23.2 της διακήρυξης (σελίδα 28). Κατά τούτο, η αναθέτουσα αρχή δεν είχε εξουσία να αναζητήσει και να αναπληρώσει το ελλείπον δικαιολογητικό.

2. Ομοίως απορριπτέος είναι ο ισχυρισμός του ανταγωνιστή ότι έδωσε δήθεν τη γενική και αόριστη συγκατάθεσή του για πρόσβαση στις εθνικές βάσεις δεδομένων και δη σε αυτήν της ΑΑΔΕ, αφού όπως προκύπτει από την επισκόπηση του υποβληθέντος ΤΕΥΔ ο ανταγωνιστής δεν παρέπεμψε στη συγκεκριμένη βάση δεδομένων προς απόδειξη της σχετικής ιδιότητας, αλλά αρκέστηκε μόνο να απαντήσει θετικά στην σχετική ερώτηση του Μέρους ΙΙΙ.Γ του ΤΕΥΔ. Αυτό όμως δεν αρκεί, προκειμένου η αναθέτουσα αρχή να έχει την εξουσία να αναζητήσει το σχετικό έγγραφο από τη βάση της ΑΑΔΕ σύμφωνα με τα ρητά οριζόμενα στο άρθρο 23.2 της διακήρυξης (σελίδα 28).

3. Άρα, και αυτός ο λόγος επομένως πρέπει να γίνει δεκτός.

Αριθμός απόφασης: 1118/2020

Δ. ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΣΗΜΕΙΟΥ Β.4 ΤΗΣ ΚΡΙΝΟΜΕΝΗΣ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ

1. Η αναθέτουσα αποδέχεται την έλλειψη ψηφιακής υπογραφής στις υποβληθείσες υπεύθυνες δηλώσεις. Είναι προφανές ότι αυτή η έλλειψη δεν υποκαθίσταται από την ψηφιακή υπογραφή της αίτησης υποβολής δικαιολογητικών κατακύρωσης, αφού δεν προκύπτει ιδίως ο εκδότης της υπογραφής και η ημεροχρονολογία υπογραφής των υπεύθυνων δηλώσεων (ΑΕΠΠ 253/2018 μεταξύ πολλών), άρα δεν προκύπτει με τη δέουσα βεβαιότητα ότι ο προσωρινός ανάδοχος δεσμεύεται για τα διαλαμβανόμενα στις υπεύθυνες δηλώσεις έναντι της αναθέτουσας αρχής.

2. Ο πανομοιότυπος ισχυρισμός του ανταγωνιστή δεν μπορεί να γίνει δεκτός, καθώς αντιβαίνει προδήλως στην αρχή της τυπικότητας και της ίσης μεταχείρισης, η οποία διατρέχει τον τρόπο σύνταξης και υποβολής προσφορών εκ μέρους των διαγωνιζόμενων και επιβάλλουν μεταξύ τα δικαιολογητικά κατακύρωσης να υποβάλλονται με συγκεκριμένο τρόπο.

3. Και αυτός ο λόγος επομένως πρέπει να γίνει δεκτός.

Ε. ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΣΗΜΕΙΩΝ Β.5 ΚΑΙ Β.6 ΤΗΣ ΚΡΙΝΟΜΕΝΗΣ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ

1. Η αναθέτουσα αποδέχεται την παράλειψη του προσωρινού αναδόχου να αναφέρει στην υπεύθυνη δήλωση περί ανεκτέλεστου το έργο που εκτελεί για λογαριασμό του δήμου Και ναι μεν αναφέρει ότι ακόμη και αν το συγκεκριμένο έργο είχε περιληφθεί στη δήλωση, το συνολικό ανεκτέλεστο του προσωρινού αναδόχου δεν θα υπερέβαινε τα ανώτατα επιτρεπτά όρια, ωστόσο δεν αναφέρει οτιδήποτε σε σχέση με την υποχρέωση του προσωρινού μειοδότη να αποδείξει ότι είναι ασφαλιστικά ενήμερος και για το συγκεκριμένο έργο. Και ο λόγος που περιλαμβάνεται στο σημείο Β.6 θα πρέπει να γίνει δεκτός, αφού δεν απεδείχθη κρίσιμη ιδιότητα από τον ανταγωνιστή.

2. Ο ανταγωνιστής ισχυρίζεται δήθεν ότι δεν ήταν δυνατή η εκκίνηση της διαδικασίας απογραφής του έργου στο ΙΚΑ λόγω του ότι απαιτείτο δήθεν η φυσική του παρουσία. Ωστόσο, αυτό είναι αναληθές, πρωτίστως διότι τα αιτήματα ενώπιον των δημοσίων υπηρεσιών μπορούν να υποβάλλονται και με ηλεκτρονικά μέσα. Δευτερευόντως, διότι ο ανταγωνιστής

Αριθμός απόφασης: 1118/2020

δεν αρνείται ότι το έργο είχε ξεκινήσει πράγματι να εκτελείται ήδη κατά το κρίσιμο χρονικό σημείο υποβολής δικαιολογητικών κατακύρωσης επομένως επιβεβαιώνει τον ισχυρισμό μου ότι όφειλε να είχε προβεί στην απογραφή του έργου και στην πληρωμή των αντίστοιχων ασφαλιστικών υποχρεώσεων, πράγμα που δεν συνέβη με αποτέλεσμα να μην αποδεικνύεται η ασφαλιστική του ενημερότητα κατά τα διαλαμβανόμενα στη διακήρυξη.

3. Και αυτός ο λόγος επομένως πρέπει να γίνει δεκτός [...].»

17. Επειδή η παρεμβαίνουσα στην παρέμβασή της ισχυρίζεται αυτολεξεί τα κάτωθι: «[...] Σύμφωνα με τον προσφεύγοντα εσφαλμένα η Οικονομική Επιτροπή του Δήμου ... εξέδωσε την παραπάνω απόφαση λόγω ελλείψεων στα δικαιολογητικά κατακύρωσης που κατέθεσα. Οι ελλείψεις, κατά τον προσφεύγοντα, παρουσιάζονται σε 6 σημεία τα οποία θα χρησιμοποιήσω και εγώ με την ίδια σειρά για να τα αντικρούσω.

Στον 1ο λόγο της προσφυγής του ο προσφεύγων παραπλανητικά αναφέρει πως θα πρέπει οι βεβαιώσεις του ΤΕΕ και του Σ.Ε.Δ.Ε. ... που προσκόμισα να έχουν εκδοθεί 30 ημέρες πριν την υποβολή τους στηριζόμενος στη διακήρυξη του έργου και συγκεκριμένα στο άρθρο 23.3 περ. ε' που βασίζεται στις προσταγές του Ν4605/19, άρθρο 43 παρ. 7Α περίπτωση (αδ) εδάφιο (γ) που αναφέρει χαρακτηριστικά: "γ) τα δικαιολογητικά που αφορούν την παράγραφο 2 του άρθρου 75, τα αποδεικτικά ισχύουσας εκπροσώπησης σε περίπτωση νομικών προσώπων, και τα πιστοποιητικά αρμόδιας αρχής σχετικά με την ονομαστικοποίηση των μετοχών σε περίπτωση ανωνύμων εταιρειών, εφόσον έχουν εκδοθεί έως τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες πριν από την υποβολή τους,». Όπως προκύπτει από το παραπάνω η παρούσα αναφέρεται σε νομικά πρόσωπα και όχι σε επιχειρήσεις σαν τη δική μου που είναι ατομική. Συγκεκριμένα το αιτούμενο για τις βεβαιώσεις του ΤΕΕ και ΣΕΔΕ αφορά το άρθρο 73 & 4θ και δεν έχει σχέση με τα των 30 ημερών. Επιπροσθέτως αφού οι παραπάνω βεβαιώσεις αναγράφουν σαφές διάστημα ισχύς δεν τίθεται θέμα λήξης αυτών. Επομένως κρίνω ότι ο 1ος λόγος της προσφυγής πρέπει να απορριφθεί.

Στο 2ο λόγο της προσφυγής του ο προσφεύγων αναφέρει ότι δεν προσκομίστηκε από μέρους μου υπεύθυνη δήλωση για την μη έκδοση σε βάρος μου απόφασης αποκλεισμού, σύμφωνα με το άρθρο 74 του

Αριθμός απόφασης: 1118/2020

N4412/2016 και ως εκ τούτου τα δικαιολογητικά που κατέθεσα είναι ελλιπή. Σύμφωνα με τη διακήρυξη άρθρο 23.3 παρ. στ το παραπάνω δικαιολογητικό απαιτείται για τις περιπτώσεις οικονομικών φορέων όταν αυτές είναι εταιρείες περιορισμένης ευθύνης Ε.Π.Ε. ή προσωπικές εταιρείες (Ο.Ε. και Ε.Ε.) ή ανώνυμες εταιρείες (Α.Ε.) και όχι στη δική μου επιχείρηση που είναι ατομική εργοληπτική επιχείρηση. Παρ' όλα αυτά σύμφωνα με το άρθρο 74 του Ν4412/2016 παρ.1 : "Αν στο πλαίσιο διαδικασίας σύναψης μιας δημόσιας σύμβασης διαπιστωθεί ότι συντρέχει στο πρόσωπο ενός οικονομικού φορέα ένας από τους λόγους αποκλεισμού των παραγράφων 1, 2γ και 4 του άρθρου 73 κι ο οικονομικός φορέας δεν λάβει τα μέτρα για να αποδείξει την αξιοπιστία του, όπως αυτά ορίζονται στην παράγραφο 7 του άρθρου 73 μπορεί να επιβληθεί εις βάρος του αποκλεισμός από τη συμμετοχή σε εν εξελίξει και μελλοντικές διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων για εύλογο χρονικό διάστημα." Αν τώρα εξετάσετε τις υπεύθυνες δηλώσεις (τρεις των αριθμό) που έχω καταθέσει στα δικαιολογητικά κατακύρωσης θα δείτε πως αναφέρω ότι δεν συντρέχει προς το πρόσωπό μου κανένας από τους λόγους των παραγράφων 1, 2γ και 4 του άρθρου 73 οι οποίοι για λόγους σαφήνειας αναφέρονται επιγραμματικά ένας προς έναν. Ταυτόχρονα στο ΤΕΥΔ μου, που κατατέθηκε την ημέρα του διαγωνισμού, το οποίο επέχει θέση Υπεύθυνης Δήλωσης, δήλωσα επίσης ότι δεν συντρέχει προς το πρόσωπό μου κανένας από τους αναφερόμενους λόγους αποκλεισμού που εμπίπτουν στο άρθρο 74 του Ν4412/2016. Επομένως κρίνω ότι ο 2ος λόγος της προσφυγής πρέπει να απορριφθεί.

Στον 3ο λόγο της προσφυγής ο προσφεύγων αναφέρει ότι δεν προσκόμισα αποδεικτικό περί της μη αναστολής των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων μου. Η αναθέτουσα αρχή προφανώς αναζήτησε το δικαιολογητικό αυτό στο διαδίκτυο μέσω της ιστοσελίδα www.aade.gr όπου υπάρχει ελεύθερη πρόσβαση μιας και εγώ μέσω του ΤΕΥΔ μου της έχω δώσει αυτό το δικαίωμα με την δήλωση μου που έχω κάνει προς αυτή και αναφέρεται ρητά στην τελική δήλωση του ΤΕΥΔ " Ο κάτωθι υπογεγραμμένος δίδω επισήμως τη συγκατάθεσή μου στο ΔΗΜΟ ..., προκειμένου να αποκτήσει πρόσβαση σε δικαιολογητικά των πληροφοριών τις οποίες έχω υποβάλλει σε οποιοδήποτε μέρος, ενότητα ή σημείο του παρόντος Τυποποιημένου Εντύπου Υπεύθυνης

Αριθμός απόφασης: 1118/2020

Δήλωσης για τους σκοπούς του έργου” Επομένως κρίνω ότι ο 3ος λόγος της προσφυγής πρέπει να απορριφθεί.

Στον 4ο λόγο της προσφυγής ο προσφεύγων αναφέρει ότι δεν υπέγραψα τις υπεύθυνες δηλώσεις ως όφειλα με ψηφιακή υπογραφή. Τόσο τα δικαιολογητικά κατακύρωσης όσο και οι υπεύθυνες δηλώσεις που ανάρτησα στο ηλεκτρονικό σύστημα Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. ήταν ένα αρχείο σε μορφή Portable Document Format (PDF). Το αρχείο αυτό είχε υπογραφεί ηλεκτρονικά την ημέρα που ανάρτησα το αρχείο επομένως και οι υπεύθυνες δηλώσεις που αποτελούν τμήμα του αρχείου φέρουν ηλεκτρονική υπογραφή άρα η γνησιότητά τους και ο χρόνος υπογραφής τους είναι συγκεκριμένος και δεν επιδέχεται αμφισβήτησης. Επομένως κρίνω ότι ο 4ος λόγος της προσφυγής πρέπει να απορριφθεί.

Στον 5ο λόγο της προσφυγής ο προσφεύγων αναφέρει ότι υπάρχουν ελλείψεις στην Υπεύθυνη δήλωση περί μη υπέρβασης των επιτρεπτών ορίων του ανεκτέλεστου υπολοίπου των εργολαβικών συμβάσεων μου. Συγκεκριμένα αναφέρεται σε μια σύμβαση που συνήψα στις 26-05-2020 δηλαδή σε μεταγενέστερη ημερομηνία από αυτή του διαγωνισμού. Στην υπεύθυνη δήλωσή μου δηλώνω τα έργα που είναι προς εκτέλεση την καταληκτική ημερομηνία του διαγωνισμού, επομένως δεν τίθεται θέμα περί ψευδούς δήλωσης. Παρόλα αυτά το έργο που η σύμβασή του υπεγράφη στις 26-5-2020 δηλαδή στο διάστημα μεταξύ της καταληκτικής ημερομηνίας του διαγωνισμού και της ημέρας υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης, στο οποίο αναφέρεται ο προσφεύγων, έχει προϋπολογισμό 23.387,09€ και το συνολικό μου ανεκτέλεστο διαμορφώνεται σε 299.308,34€ το οποίο είναι σημαντικά χαμηλό σε σχέση με το επιτρεπτό όριο της κατηγορίας του ΜΕΚ στην οποία ανήκω που είναι 900.000,00€(επισυνάπτεται σχετικό έγγραφο). Επομένως κρίνω ότι ο 5ος λόγος της προσφυγής πρέπει να απορριφθεί.

Στον 6ο λόγο της προσφυγής ο προσφεύγων αναφέρει ότι δεν προσκόμισα ασφαλιστική ενημερότητα για το έργο που αναφέρθηκε στον παραπάνω λόγο. Η σύμβαση του έργου υπεγράφη στις 26-5-2020 η προθεσμία για την απογραφή του έργου στο ΕΦΚΑ είναι ένας μήνας από την υπογραφή της σύμβασης επομένως μέχρι τις 26-6-2020 δηλαδή είναι μεταγενέστερη της ημερομηνίας κατάθεσης των δικαιολογητικών κατακύρωσης. Παρ' όλα αυτά

Αριθμός απόφασης: 1118/2020

λόγω της πανδημίας και της γενικής παράτασης που δόθηκε, επειδή η διαδικασία της απογραφής απαιτεί τη φυσική παρουσία μου στο αρμόδιο κατάστημα του ΕΦΚΑ ήτοι το υποκατάστημα του ΕΦΚΑ στη Λευκάδα, η απογραφή του έργου έγινε στις 03/07/2020 οπότε από τις 3/7/2020 κατέστη δυνατό να εκδώσω ασφαλιστική ενημερότητα για το συγκεκριμένο έργο (επισυνάπτεται σχετικό έγγραφο). Επομένως κρίνω ότι ο 6ος λόγος της προσφυγής πρέπει να απορριφθεί [...]».

18. Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 18 παρ. 1 του Ν.4412/2016: «1. Οι αναθέτουσες αρχές αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και ενεργούν με διαφάνεια, τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας, της αμοιβαίας αναγνώρισης, της προστασίας του δημόσιου συμφέροντος, της προστασίας των δικαιωμάτων των ιδιωτών, της ελευθερίας του ανταγωνισμού και της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης.

Ο σχεδιασμός των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων δεν γίνεται με σκοπό την εξαίρεσή τους από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος Βιβλίου (άρθρα 3 έως 221) ή τον τεχνητό περιορισμό του ανταγωνισμού. Ο ανταγωνισμός θεωρείται ότι περιορίζεται τεχνητά όταν οι διαδικασίες σύναψης συμβάσεων έχουν σχεδιαστεί με σκοπό την αδικαιολόγητα ευνοϊκή ή δυσμενή μεταχείριση ορισμένων οικονομικών φορέων.

Οι αναθέτουσες αρχές λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων και η χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των διατιθέμενων προς το σκοπό αυτό δημοσίων πόρων [...].».

19. Επειδή με βάση το Άρθρο 22 του Ν. 4412/2016 «Κανόνες που εφαρμόζονται στις επικοινωνίες» (άρθρο 22 παράγραφοι 1- 5 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ) ορίζεται ότι: «1. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 1 του άρθρου 36, όλες οι επικοινωνίες, καθώς και όλες οι ανταλλαγές πληροφοριών δυνάμει του παρόντος Βιβλίου (άρθρα 3 έως 221) ιδίως η ηλεκτρονική υποβολή, εκτελούνται μέσω του ΕΣΗΔΗΣ, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του παρόντος άρθρου, των άρθρων 36 και 37 και του Παραρτήματος IV του Προσαρτήματος Α´....».

Αριθμός απόφασης: 1118/2020

20. Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 36 του Ν. 4412/2016 με τίτλο «Υποχρέωση χρήσης – Λειτουργία ΕΣΗΔΗΣ» ορίζεται ότι: «1. Οι αναθέτουσες αρχές υποχρεούνται να χρησιμοποιούν το Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. σε όλα τα στάδια της διαδικασίας σύναψης δημοσίων συμβάσεων του παρόντος νόμου, με εκτιμώμενη αξία ανώτερη των εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ, χωρίς να συμπεριλαμβάνεται ο ΦΠΑ. 2. Το Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. οφείλει να συμμορφώνεται με: α) τις απαιτήσεις του Παραρτήματος IV του Προσαρτήματος Α' και β) τους κανόνες του παρόντος άρθρου και των άρθρων 22 και 37. Πέραν των ανωτέρω το Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. οφείλει να τηρεί τα οριζόμενα: α) στο ν. 3979/2011 (Α' 138) και στην κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδοθείσα νομοθεσία, ιδίως στο Πλαίσιο Παροχής Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (ΠΗΔ), το οποίο κυρώθηκε με την ΥΑΠ/Φ.40.4/1/989/2012 απόφαση του Υφυπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (Β' 1301) και β) στο π.δ. 25/2014 (Α' 44).3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων ρυθμίζονται τα τεχνικά ζητήματα που αφορούν την ανάθεση και εκτέλεση των δημοσίων συμβάσεων έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών σχετικά με: α) τον προσδιορισμό του περιεχομένου, των κανόνων και λεπτομερειών χρήσης των επιμέρους εργαλείων του ΕΣΗΔΗΣ, όπως της διαδικτυακής διαχείρισης αιτημάτων και πληροφοριών, της χρήσης προτύπων και υποδειγμάτων, της ηλεκτρονικής κοινοποίησης, της διαδικασίας ηλεκτρονικής σύναψης των δημοσίων συμβάσεων που συνάπτονται, των ηλεκτρονικών καταλόγων, των ηλεκτρονικών πλειστηριασμών, των δυναμικών συστημάτων αγορών, των ηλεκτρονικών παραγγελιών, της ηλεκτρονικής τιμολόγησης, των ηλεκτρονικών πληρωμών, β) τους όρους και τις προϋποθέσεις για την υποβολή, τη γνωστοποίηση, τη διακίνηση εγγράφων μέσω του ΕΣΗΔΗΣ, τον τύπο και το περιεχόμενό τους, τον προσδιορισμό του χρόνου αποστολής ή παραλαβής και τον υπολογισμό των προθεσμιών, τεκμήρια γνωστοποίησης και απόκτησης πρόσβασης από τον ενδιαφερόμενο οικονομικό φορέα, καθώς και τον τρόπο και την απόδειξη πρόσβασης σε έγγραφα μέσω του Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. και χορήγησης αντιγράφων και [...].4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων,

Αριθμός απόφασης: 1118/2020

καθώς και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, ρυθμίζονται τα τεχνικά ζητήματα που αφορούν τη διαλειτουργική σύνδεση του Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. με την Εθνική Βάση Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων της Αρχής και τα πληροφοριακά συστήματα των αναθετουσών αρχών, και των πάσης φύσεως φορέων του δημόσιου τομέα, όπως το Γενικό Εμπορικό Μητρώο, το Μητρώο Δεσμεύσεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, τα σχετικά Μητρώα του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων (ΜΕΚ, ΜΕΕΠ, κ.λπ.), του Προγράμματος ΔΙΑΥΓΕΙΑ του ν. 3862/2010 (Α' 112), όπως εκάστοτε ισχύει, το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα παρακολούθησης συγχρηματοδοτούμενων έργων, και με κάθε άλλο πληροφοριακό σύστημα που κρίνεται απαραίτητο για την παρακολούθηση των δημοσίων συμβάσεων για ελεγκτικούς, δημοσιονομικούς, στατιστικούς και λοιπούς σκοπούς των φορολογικών ασφαλιστικών, δικαστικών και εισαγγελικών αρχών, καθώς, και με τα πληροφοριακά συστήματα της Ένωσης και άλλων κρατών-μελών».

21. Επειδή, με τον Κανονισμό (ΕΕ) 910/2014 ορίζεται στο άρθρο 25 ότι : «2. Η εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή έχει νομική ισχύ ισοδύναμη με την ιδιόχειρη υπογραφή. 3. Εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή βασιζόμενη σε εγκεκριμένο πιστοποιητικό που έχει εκδοθεί σε ένα κράτος μέλος αναγνωρίζεται ως τέτοια σε όλα τα άλλα κράτη μέλη», στο άρθρο 26 ότι : «Μία προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή πληροί τις ακόλουθες απαιτήσεις: α) συνδέεται κατά τρόπο μοναδικό με τον υπογράφοντα β) είναι ικανή να ταυτοποιεί τον υπογράφοντα γ) δημιουργείται με δεδομένα δημιουργίας ηλεκτρονικής υπογραφής τα οποία ο υπογράφων μπορεί, με υψηλό βαθμό εμπιστοσύνης, να χρησιμοποιεί υπό τον αποκλειστικό του έλεγχο, και δ) συνδέεται με τα δεδομένα που έχουν υπογραφεί σε σχέση με αυτήν κατά τρόπο ώστε να μπορεί να ανιχνευθεί οποιαδήποτε επακόλουθη τροποποίηση των εν λόγω δεδομένων» και στο άρθρο 27 ότι : «1..... 2. Εάν ένα κράτος μέλος απαιτεί προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή που βασίζεται σε εγκεκριμένο πιστοποιητικό για τη χρήση μιας επιγραμμικής υπηρεσίας που προσφέρεται από φορέα του δημόσιου τομέα ή για λογαριασμό του, το εν λόγω κράτος μέλος αναγνωρίζει τις προηγμένες ηλεκτρονικές υπογραφές που βασίζονται σε εγκεκριμένο πιστοποιητικό και τις εγκεκριμένες ηλεκτρονικές

Αριθμός απόφασης: 1118/2020

υπογραφές τουλάχιστον με τους μορφότευπους ή με τις μεθόδους που καθορίζονται στις εκτελεστικές πράξεις που αναφέρονται στην παράγραφο 5».

22. Επειδή με τον Κανονισμό (ΕΕ) 910/2014 καθορίζονται οι απαιτήσεις ασφάλειας για την παροχή υπηρεσιών ηλεκτρονικής ταυτοποίησης και το πλαίσιο εποπτείας των παρόχων τους. Κατά τα οριζόμενα στον ως άνω Κανονισμό, η ψηφιακή υπογραφή εκδίδεται από εγκεκριμένους παρόχους υπηρεσιών πιστοποίησης, οι οποίοι με τη χορήγησή της εγγυώνται για τα στοιχεία του κατόχου της και επέχει θέση ιδιόχειρης υπογραφής. Με τη χρήση της προηγμένης ψηφιακής υπογραφής σκοπός είναι να επιτυγχάνεται η ταυτοποίηση του υπογράφοντος, δηλαδή η σύνδεση της ηλεκτρονικής συναλλαγής με το φυσικό πρόσωπο που υπογράφει, η εγγύηση της γνησιότητας των ψηφιακών δεδομένων και η δέσμευση του υπογράφοντος ως προς την ηλεκτρονική συναλλαγή, δηλαδή ο υπογράφων να μη μπορεί να αρνηθεί την συμβολή του στην εν λόγω συναλλαγή.

23. Επειδή με το άρθρο 37 του Ν. 4412/2106 ορίζεται ότι: : «[...] 2. Στα εργαλεία και τις συσκευές για την ηλεκτρονική διαβίβαση και παραλαβή προσφορών, καθώς και για την ηλεκτρονική παραλαβή αιτήσεων συμμετοχής πρέπει: α) να είναι διαθέσιμες στους ενδιαφερομένους οι πληροφορίες σχετικά με τις προδιαγραφές για την ηλεκτρονική υποβολή προσφορών και αιτήσεων συμμετοχής, συμπεριλαμβανομένης της κρυπτογράφησης και της χρονοσήμανσης, β) να απαιτούνται προηγμένες ηλεκτρονικές υπογραφές, όπως ορίζονται στον Κανονισμό (ΕΕ) 910/2014. Οι αναθέτουσες αρχές πρέπει να αποδέχονται τις προηγμένες ηλεκτρονικές υπογραφές που υποστηρίζονται από αναγνωρισμένο πιστοποιητικό, λαμβάνοντας υπόψη αν τα πιστοποιητικά χορηγούνται από έναν πάροχο υπηρεσιών πιστοποίησης, ο οποίος περιλαμβάνεται στον κατάλογο εμπιστευσης που προβλέπεται στην απόφαση 2009/767/ΕΚ της Επιτροπής, ανεξάρτητα από το αν έχουν δημιουργηθεί με ή χωρίς ασφαλή διάταξη δημιουργίας υπογραφών, με την επιφύλαξη της συμμόρφωσης με τις ακόλουθες προϋποθέσεις: αα) οι αναθέτουσες αρχές πρέπει να καθορίζουν τον απαιτούμενο μορφότυπο προηγμένων υπογραφών, βάσει των μορφοτύπων που έχουν θεσπιστεί με την Απόφαση 2011/130/ΕΕ της Επιτροπής και να θέτουν σε εφαρμογή τα αναγκαία μέτρα ώστε να είναι σε θέση να επεξεργαστούν τεχνικά τους εν λόγω μορφότυπους· όταν

Αριθμός απόφασης: 1118/2020

χρησιμοποιείται διαφορετικός μορφότυπος ηλεκτρονικής υπογραφής, τότε η ηλεκτρονική υπογραφή ή ο φορέας του ηλεκτρονικού εγγράφου περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με τις ισχύουσες δυνατότητες επικύρωσης, υπό την ευθύνη της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (ΕΕΤΤ). Οι δυνατότητες επικύρωσης επιτρέπουν στην αναθέτουσα αρχή να επικυρώνει, σε σύγχρονη σύνδεση, δωρεάν και κατά τρόπο κατανοητό για άτομα με διαφορετική μητρική γλώσσα, την ηλεκτρονική υπογραφή που έχει παραληφθεί, ως προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή, υποστηριζόμενη από αναγνωρισμένο πιστοποιητικό. Η ΕΕΤΤ κοινοποιεί τις πληροφορίες σχετικά με τον πάροχο των υπηρεσιών επικύρωσης στην Επιτροπή. ββ) σε περίπτωση προσφορών που υπογράφονται με την υποστήριξη αναγνωρισμένου πιστοποιητικού που περιλαμβάνεται στον κατάλογο εμπιστευσης, οι αναθέτουσες αρχές δεν πρέπει να εφαρμόζουν πρόσθετες απαιτήσεις που ενδέχεται να εμποδίσουν τη χρήση των εν λόγω υπογραφών από τους προσφέροντες [...] 3. Οι υπηρεσίες χρονοσήμανσης παρέχονται, σύμφωνα με τις διατάξεις της ΥΑΠ/Φ.40.4/163/2013 (Β' 401) απόφασης του Υφυπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, από τρίτους, εθνικούς ή αλλοδαπούς φορείς, πιστοποιημένους από τις αντίστοιχες αρμόδιες αρχές για την παροχή τέτοιων υπηρεσιών και διασυνδεδεμένους με τον εθνικό χρόνο. Η παροχή των υπηρεσιών χρονοσήμανσης αποδεικνύεται με σχετική ηλεκτρονική επιβεβαίωση λήψης των υπηρεσιών αυτών των φορέων προς το χρήστη, η οποία διαβιβάζεται στο χρήστη μέσω του ΕΣΗΔΗΣ, με κρυπτογραφημένο τρόπο και η οποία επέχει θέση εγγράφου με βέβαιη χρονολογία. Δεν επιτρέπεται στην αναθέτουσα αρχή ή στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού η παρέμβαση στη διαδικασία χρονοσήμανσης, όπως περιγράφεται ανωτέρω». Ομοίως ορίζεται και στο άρθρο 9 της ΥΑ 56902/215 (ΦΕΚ Β' 1924/02.06.2017), όπως εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση της διάταξης του άρθρου 36 παρ. 5 του Ν. 4412/2016.

24. Επειδή κατά το άρθρο 2 του ΠΔ 150/2001 (Α' 125) περί προσαρμογής της εθνικής νομοθεσίας προς τις διατάξεις της οδηγίας 99/93/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με το κοινοτικό πλαίσιο για ηλεκτρονικές υπογραφές (ΕΕ L 13), "νοούνται ως: 1.

Αριθμός απόφασης: 1118/2020

‘ηλεκτρονική υπογραφή’: δεδομένα σε ηλεκτρονική μορφή, τα οποία είναι συνημμένα σε άλλα ηλεκτρονικά δεδομένα ή συσχετίζονται λογικά με αυτά και τα οποία χρησιμεύουν ως μέθοδος απόδειξης της γνησιότητας. 2. ‘προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή’ ή ‘ψηφιακή υπογραφή’: ηλεκτρονική υπογραφή, που πληροί τους εξής όρους: α) συνδέεται μονοσήμαντα με τον υπογράφοντα, β) είναι ικανή να καθορίσει ειδικά και αποκλειστικά την ταυτότητα του Αριθμός απόφασης: A481/2018 8 υπογράφοντος, γ) δημιουργείται με μέσα τα οποία ο υπογράφων μπορεί να διατηρήσει υπό τον αποκλειστικό του έλεγχο και δ) συνδέεται με τα δεδομένα στα οποία αναφέρεται κατά τρόπο, ώστε να μπορεί να εντοπισθεί οποιαδήποτε μεταγενέστερη αλλοίωση των εν λόγω δεδομένων. 3. ‘υπογράφων’: φυσικό ή νομικό πρόσωπο, που κατέχει διάταξη δημιουργίας υπογραφής και ενεργεί είτε στο δικό του όνομα είτε στο όνομα άλλου φυσικού ή νομικού προσώπου ή φορέα. 4. ‘δεδομένα δημιουργίας υπογραφής’: μονοσήμαντα δεδομένα, όπως κώδικες ή ιδιωτικά κλειδιά κρυπτογραφίας, που χρησιμοποιούνται από τον υπογράφοντα για τη δημιουργία ηλεκτρονικής υπογραφής. 5. ‘διάταξη δημιουργίας υπογραφής’ ... 6. ‘ασφαλής διάταξη δημιουργίας υπογραφής’ ... 7. ‘δεδομένα επαλήθευσης υπογραφής’: δεδομένα, όπως κώδικες, ή δημόσια κλειδιά κρυπτογραφίας, τα οποία χρησιμοποιούνται για την επαλήθευση της ηλεκτρονικής υπογραφής. 8. ‘διάταξη επαλήθευσης υπογραφής’ ... 9. ‘πιστοποιητικό’: ηλεκτρονική βεβαίωση, η οποία συνδέει δεδομένα επαλήθευσης υπογραφής με ένα άτομο και επιβεβαιώνει την ταυτότητά του. 10. ‘αναγνωρισμένο πιστοποιητικό’: πιστοποιητικό που πληροί τους όρους του Παραρτήματος I και εκδίδεται από πάροχο υπηρεσιών πιστοποίησης ... 11. ‘πάροχος υπηρεσιών πιστοποίησης’: φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή άλλος φορέας, που εκδίδει πιστοποιητικά ή παρέχει άλλες υπηρεσίες, συναφείς με τις ηλεκτρονικές υπογραφές. 12. ‘προϊόν ηλεκτρονικής υπογραφής’ ... 13. ‘εθελοντική διαπίστευση’ ...”. Στο άρθρο 3 του δ/τος αυτού ορίζονται τα εξής: “1. Η προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή που βασίζεται σε αναγνωρισμένο πιστοποιητικό και δημιουργείται από ασφαλή διάταξη δημιουργίας υπογραφής επέχει θέση ιδιόχειρης υπογραφής τόσο στο ουσιαστικό όσο και στο δικονομικό δίκαιο. 2. Η ισχύς της ηλεκτρονικής υπογραφής ή το παραδεκτό της ως αποδεικτικού στοιχείου δεν

Αριθμός απόφασης: 1118/2020

αποκλείεται από μόνο τον λόγο ότι δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις της προηγούμενης παραγράφου».

25. Επειδή στην ΚΥΑ 117384/26.10.2017 (ΦΕΚ Β΄3821) «Ρυθμίσεις τεχνικών ζητημάτων σχετικά με την ανάθεση Δημοσίων Συμβάσεων έργων κλπ με τη χρήση του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ» ορίζεται ότι : «[...]Άρθρο 8 Επικοινωνία και διακίνηση εγγράφων

1. Η διαδικασία επικοινωνίας, ενημέρωσης και διακίνησης εγγράφων πραγματοποιείται μέσω του υποσυστήματος κατά περίπτωση, με :

α. Την αποστολή ή κοινοποίηση σχετικών στοιχείων με μηνύματα δια της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» της εκάστοτε ηλεκτρονικής διαδικασίας σύναψης σύμβασης ή της εκάστοτε ηλεκτρονικής πρόσκλησης υποβολής δικαιολογητικών/αίτησης συμμετοχής.

β. Την ανάρτηση σχετικών στοιχείων από τις Αναθέτουσες Αρχές/Αναθέτοντες Φορείς στον ηλεκτρονικό χώρο «Συνημμένα Ηλεκτρονικού Διαγωνισμού» της εκάστοτε ηλεκτρονικής διαδικασίας σύναψης σύμβασης. [...]Άρθρο 9 Χρονοσήμανση

Οι υπηρεσίες χρονοσήμανσης παρέχονται, σύμφωνα με τις διατάξεις της υπουργικής απόφασης ΥΑΠ/Φ.40.4/163/2012 του Υφυπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (Β` 401) από τρίτους εθνικούς ή αλλοδαπούς φορείς υποχρεωτικά πιστοποιημένους από τις αντίστοιχες αρμόδιες Αρχές για την παροχή τέτοιων υπηρεσιών και διασυνδεδεμένους με τον εθνικό χρόνο. Η παροχή των υπηρεσιών χρονοσήμανσης αποδεικνύεται με σχετική ηλεκτρονική επιβεβαίωση λήψης των προαναφερόμενων φορέων προς τον χρήστη των υπηρεσιών αυτών, η οποία διαβιβάζεται στον χρήστη μέσω του Συστήματος και η οποία επέχει θέση εγγράφου βέβαιης χρονολογίας. Δεν επιτρέπεται στην Αναθέτουσα Αρχή/Αναθέτοντα Φορέα ή στον Διαχειριστή του Συστήματος ή του υποσυστήματος η παρέμβαση στη διαδικασία χρονοσήμανσης, όπως περιγράφεται ανωτέρω [...].Άρθρο 14

Υποβολή/Αξιολόγηση Δικαιολογητικών Προσωρινού Αναδόχου- Κατακύρωση/ Σύναψη Σύμβασης

1. Υποβολή/Αξιολόγηση Δικαιολογητικών Προσωρινού Αναδόχου.

1.1. Μετά την αξιολόγηση των προσφορών η Αναθέτουσα Αρχή/ ο Αναθέτων

Αριθμός απόφασης: 1118/2020

Φορέας προσκαλεί, στο πλαίσιο της σχετικής ηλεκτρονικής διαδικασίας σύναψης σύμβασης και μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας», τον προσωρινό ανάδοχο να υποβάλει εντός της προθεσμίας που καθορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης τα προβλεπόμενα στις κείμενες διατάξεις δικαιολογητικά προσωρινού αναδόχου.

1.2. Τα δικαιολογητικά του προσωρινού αναδόχου υποβάλλονται από τον Οικονομικό Φορέα ηλεκτρονικά, στο πλαίσιο της σχετικής ηλεκτρονικής διαδικασίας σύναψης σύμβασης και μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας», στην Αναθέτουσα Αρχή/στον Αναθέτοντα Φορέα.

1.3. Η Επιτροπή Διαγωνισμού κοινοποιεί, μετά την αξιολόγηση των δικαιολογητικών του προσωρινού αναδόχου, στο πλαίσιο της σχετικής ηλεκτρονικής διαδικασίας σύναψης σύμβασης και μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας», στην Αναθέτουσα Αρχή/στον Αναθέτοντα Φορέα το σχετικό πρακτικό για τη λήψη απόφασης.

1.4. Η Αναθέτουσα Αρχή/ο Αναθέτων Φορέας προβαίνει, μετά την έγκριση του ανωτέρω πρακτικού της Επιτροπής Διαγωνισμού, στην κοινοποίηση της απόφασης Κατακύρωσης, μαζί με αντίγραφο όλων των πρακτικών, σε κάθε προσφέροντα εκτός από τον προσωρινό ανάδοχο, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, στο πλαίσιο της σχετικής ηλεκτρονικής διαδικασίας σύναψης σύμβασης και μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας), και επιπλέον αναρτά στο χώρο «Συνημμένα Ηλεκτρονικού Διαγωνισμού» τα Δικαιολογητικά του προσωρινού αναδόχου.

1.5. Ο Οικονομικός Φορέας - προσωρινός ανάδοχος δύναται, στο πλαίσιο της σχετικής ηλεκτρονικής διαδικασίας σύναψης σύμβασης και μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας), να υποβάλλει ή να συμπληρώνει τα δικαιολογητικά προσωρινού αναδόχου σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ.2 του άρθρου 103 του ν. 4412/2016, έπειτα από σχετική ειδοποίηση από την Αναθέτουσα Αρχή [...]».

26. Επειδή, με το άρθρο 8 «Υπεύθυνη Δήλωση» του ν.1599/1986 «Σχέσεις κράτους Πολίτη» ορίζεται ότι: «1. Γεγονότα ή στοιχεία που δεν αποδεικνύονται με το δελτίο ταυτότητας ή τα αντίστοιχα έγγραφα του άρθρου 6, μπορεί ν' αποδεικνύονται ενώπιον κάθε αρχής ή υπηρεσίας του δημόσιου τομέα με υπεύθυνη δήλωση του ενδιαφερομένου...», «2. Ο τύπος

Αριθμός απόφασης: 1118/2020

και το περιεχόμενο της υπεύθυνης δήλωσης, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια καθορίζονται με κοινή απόφαση του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης και Οικονομικών». Περαιτέρω, με το άρθρο 26 περ. γ του ν. 1599/1986 «Σχέσεις Κράτους – Πολίτη κλπ διοικητικές διατάξεις» (Φ. Α' 75) καταργήθηκε το ν.δ 105/1969 «Περί ατομικής ευθύνης του δηλούντος ή βεβαιούντος» και η παρ. 1 του άρθρου 8 του νόμου αυτού (1599/1986) όρισε ότι: «Γεγονότα ή στοιχεία που δεν αποδεικνύονται με το δελτίο ταυτότητας ή τα αντίστοιχα έγγραφα του άρθρου 6, μπορεί να αποδεικνύονται ενώπιον κάθε αρχής ή υπηρεσίας του δημόσιου τομέα με υπεύθυνη δήλωση του ενδιαφερόμενου ...».

27. Επειδή με την με αρ. ΔΙΑΔΠ/Α1/18368/2002 ΚΥΑ (1276 Β) «Καθορισμός του τύπου και του περιεχομένου της υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του Ν. 1599/1986», ορίζεται ότι: « 3.Η υπεύθυνη δήλωση, όταν χρησιμοποιείται αυτοτελώς, πρέπει να έχει τον ακόλουθο τύπο και να περιλαμβάνει τα εξής στοιχεία: α) Στην πρώτη όψη στο επάνω μέρος και στο κέντρο, τυπώνεται το έμβλημα της Ελληνικής Δημοκρατίας. β) Κάτω από το έμβλημα τυπώνονται, με κεφαλαία γράμματα, οι λέξεις "ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ" και από κάτω, μέσα σε παρένθεση, οι λέξεις (Άρθρο 8 Ν. 1599/1986). γ) Στη συνέχεια, αμέσως από κάτω, τυπώνεται κείμενο, σε πλαίσιο, ως εξής: "Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ.4 Ν. 1599/1986)". δ) Στη συνέχεια συμπληρώνονται η αρχή ή η υπηρεσία του δημόσιου τομέα που απευθύνεται η δήλωση, τα στοιχεία ταυτότητας του αιτούντος καθώς και τα γεγονότα ή στοιχεία την ακρίβεια των οποίων επιθυμεί να δηλώσει υπεύθυνα. ε) Τα στοιχεία ταυτότητας του αιτούντος που αναγράφονται είναι: αα) Το όνομα και το επώνυμο του αιτούντος ββ) Το όνομα και το επώνυμο του πατέρα γγ) Το όνομα και το επώνυμο της μητέρας δδ) Η ημερομηνία, ο τόπος γέννησης και ο τόπος κατοικίας (οδός, αριθμός, τ.κ, Δήμος κλπ). εε) Ο αριθμός του Δελτίου Ταυτότητας ή αντίστοιχου εγγράφου της παραγράφου 4 του άρθρου 3 του Ν. 2690/1999. στστ) Από κάτω διατίθεται κενός χώρος για την αναγραφή, εφόσον είναι απαραίτητο, του αριθμού τηλεφώνου, της συσκευής τηλεομοιοτυπίας και της διεύθυνσης ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. στ) Από κάτω τυπώνεται η φράση :

Αριθμός απόφασης: 1118/2020

"Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις, που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, δηλώνω ότι:" ζ) Μετά την αναγραφή των γεγονότων και των στοιχείων την ακρίβεια των οποίων δηλώνει υπεύθυνα , συμπληρώνεται η ημερομηνία σε κατάλληλο κενό χώρο. η)Κάτω από την ημερομηνία αναγράφεται η λέξη "ο/η δηλ" και ακολουθεί η λέξη "υπογραφή" πάνω από την οποία τίθεται η υπογραφή του δηλούντος.[...]

7.Ο τύπος του εντύπου της αίτησης-υπεύθυνης δήλωσης, είναι δυνατόν να διαφοροποιείται, ως προς τον σχεδιασμό του προκειμένου να είναι πιο εύχρηστο και φιλικότερο προς τους πολίτες.

8. Στην περίπτωση που η υπεύθυνη δήλωση ενσωματώνεται σε έγγραφο που αφορούν σε διοικητικές πράξεις, συμβόλαια κ.λπ., πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον τα στοιχεία που προβλέπουν οι περιπτώσεις δ), ε), στ), ζ), και η) της παραγράφου 3 της παρούσας απόφασης».

28. Επειδή από τη σαφή γραμματική διατύπωση της διάταξης της παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 που αναφέρεται σε υπεύθυνη δήλωση του ενδιαφερόμενου προκύπτει με σαφήνεια και χωρίς αμφιβολία ότι την υπεύθυνη δήλωση πρέπει να την υπογράψει ο ίδιος ο δηλών και δεν επιτρέπεται η υπογραφή της από τρίτα πρόσωπα που είναι εφοδιασμένα με ειδικό ή γενικό πληρεξούσιο. Τούτο προκύπτει, πέρα από τη σαφή γραμματική διατύπωση της διάταξης αυτής και από το σκοπό του νόμου που συνίσταται στη διευκόλυνση του διοικούμενου από τη συλλογή αποδεικτικών στοιχείων και στην ταχύτερη διεκπεραίωση των υποθέσεων του με την ανάληψη όμως της ποινικής ευθύνης για τυχόν ανακρίβεια του περιεχομένου της δήλωσης (άρθρ. 22 παρ. 6 ν. 1599/1986).

29. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 53 παρ. 1 και 2 του ν. 4412/2016 «1. Οι όροι των εγγράφων της σύμβασης πρέπει να είναι σαφείς και πλήρεις ώστε να επιτρέπουν την υποβολή άρθρων και συγκρίσιμων μεταξύ τους προσφορών. 2. Τα έγγραφα της σύμβασης [...] περιέχουν ιδίως : [...]β) τους όρους και τα κριτήρια επιλογής, καθώς και τα ελάχιστα επίπεδα αυτών, σχετικά με τους λόγους αποκλεισμού, την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια και την τεχνική ή/και επαγγελματική ικανότητα των υποψηφίων ή προσφερόντων, [...] ιζ) τους απαραίτους όρους, απόκλιση από τους

Αριθμός απόφασης: 1118/2020

οποίους συνεπάγεται την απόρριψη της προσφοράς,[...] κ) τα απαιτούμενα αποδεικτικά μέσα (δηλώσεις, δικαιολογητικά κ.λπ.), [...].»

30. Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 73 του Ν.4412/2016 προβλέπεται ότι: «[...]4. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να αποκλείουν από τη συμμετοχή σε διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης οποιονδήποτε οικονομικό φορέα σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες καταστάσεις:

[...] β) εάν ο οικονομικός φορέας τελεί υπό πτώχευση ή έχει υπαχθεί σε διαδικασία εξυγίανσης ή ειδικής εκκαθάρισης ή τελεί υπό αναγκαστική διαχείριση από εκκαθαριστή ή από το δικαστήριο ή έχει υπαχθεί σε διαδικασία πτωχευτικού συμβιβασμού ή έχει αναστείλει τις επιχειρηματικές του δραστηριότητες ή εάν βρίσκεται σε οποιαδήποτε ανάλογη κατάσταση προκύπτουσα από παρόμοια διαδικασία, προβλεπόμενη σε εθνικές διατάξεις νόμου, [...] στ) εάν ο οικονομικός φορέας έχει επιδείξει σοβαρή ή επαναλαμβανόμενη πλημμέλεια κατά την εκτέλεση ουσιώδους απαίτησης στο πλαίσιο προηγούμενης δημόσιας σύμβασης, προηγούμενης σύμβασης με αναθέτοντα φορέα ή προηγούμενης σύμβασης παραχώρησης που είχε ως αποτέλεσμα την πρόωρη καταγγελία της προηγούμενης σύμβασης, αποζημιώσεις ή άλλες παρόμοιες κυρώσεις, ζ) εάν ο οικονομικός φορέας έχει κριθεί ένοχος σοβαρών ψευδών δηλώσεων κατά την παροχή των πληροφοριών που απαιτούνται για την εξακρίβωση της απουσίας των λόγων αποκλεισμού ή την πλήρωση των κριτηρίων επιλογής, έχει αποκρύψει τις πληροφορίες αυτές ή δεν είναι σε θέση να προσκομίσει τα δικαιολογητικά που απαιτούνται κατ' εφαρμογή του άρθρου 79, η) εάν ο οικονομικός φορέας επιχειρεί να επηρεάσει με αθέμιτο τρόπο τη διαδικασία λήψης αποφάσεων της αναθέτουσας αρχής, να αποκτήσει εμπιστευτικές πληροφορίες που ενδέχεται να του αποφέρουν αθέμιτο πλεονέκτημα στη διαδικασία σύναψης σύμβασης ή να παράσχει εξ αμελείας παραπλανητικές πληροφορίες που ενδέχεται να επηρεάσουν ουσιωδώς τις αποφάσεις που αφορούν τον αποκλεισμό, την επιλογή ή την ανάθεση, [...]

6. Σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, οι αναθέτουσες αρχές αποκλείουν έναν οικονομικό φορέα, όταν αποδεικνύεται ότι αυτός βρίσκεται λόγω πράξεων ή παραλείψεων αυτού είτε πριν είτε κατά τη διαδικασία, σε μία από τις περιπτώσεις των παραγράφων 1 και 2.

Αριθμός απόφασης: 1118/2020

Σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας σύναψης σύμβασης, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να αποκλείουν οικονομικό φορέα, όταν αποδεικνύεται ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας βρίσκεται λόγω πράξεων ή παραλείψεων αυτού είτε πριν είτε κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ανάθεσης, σε μία από τις περιπτώσεις της παρ. 4.

7. Οποιοσδήποτε οικονομικός φορέας εμπίπτει σε μια από τις καταστάσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 1, 2γ και 4 μπορεί να προσκομίζει στοιχεία προκειμένου να αποδείξει ότι τα μέτρα που έλαβε επαρκούν για να αποδείξουν την αξιοπιστία του, παρότι συντρέχει ο σχετικός λόγος αποκλεισμού. Εάν τα στοιχεία κριθούν επαρκή, ο εν λόγω οικονομικός φορέας δεν αποκλείεται από τη διαδικασία σύναψης σύμβασης. Για τον σκοπό αυτόν, ο οικονομικός φορέας αποδεικνύει ότι έχει καταβάλει ή έχει δεσμευθεί να καταβάλει αποζημίωση για τυχόν ζημίες που προκλήθηκαν από το ποινικό αδίκημα ή το παράπτωμα, ότι έχει διευκρινίσει τα γεγονότα και τις περιστάσεις με ολοκληρωμένο τρόπο, μέσω ενεργού συνεργασίας με τις ερευνητικές αρχές, και έχει λάβει συγκεκριμένα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα, καθώς και μέτρα σε επίπεδο προσωπικού κατάλληλα για την αποφυγή περαιτέρω ποινικών αδικημάτων ή παραπτωμάτων. Τα μέτρα που λαμβάνονται από τους οικονομικούς φορείς αξιολογούνται σε συνάρτηση με τη σοβαρότητα και τις ιδιαίτερες περιστάσεις του ποινικού αδικήματος ή του παραπτώματος. Αν τα μέτρα κριθούν ανεπαρκή, γνωστοποιείται στον οικονομικό φορέα το σκεπτικό της απόφασης αυτής. Οικονομικός φορέας που έχει αποκλειστεί, με τελεσίδικη απόφαση, από τη συμμετοχή σε διαδικασίες σύναψης σύμβασης ή ανάθεσης παραχώρησης δεν μπορεί να κάνει χρήση της δυνατότητας που παρέχεται βάσει της παρούσας παραγράφου κατά την περίοδο του αποκλεισμού που ορίζεται στην εν λόγω απόφαση στο κράτος - μέλος στο οποίο ισχύει η απόφαση.

8. Η απόφαση της αναθέτουσας αρχής για την διαπίστωση της επάρκειας ή μη των επανορθωτικών μέτρων κατά την προηγούμενη παράγραφο εκδίδεται μετά από σύμφωνη γνώμη της επιτροπής της επόμενης παραγράφου, η οποία εκδίδεται εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την περιέλευση του σχεδίου απόφασης της αναθέτουσας αρχής στην εν λόγω επιτροπή συνοδευόμενου από όλα τα σχετικά στοιχεία. Με την άπρακτη

Αριθμός απόφασης: 1118/2020

παρέλευση της ως άνω προθεσμίας η αναθέτουσα αρχή αποκλείει από τη διαδικασία σύναψης σύμβασης τον εν λόγω οικονομικό φορέα. Η απόφαση της αναθέτουσας αρχής, καθώς και η απόφαση με την οποία γίνονται δεκτά ένδικο βοηθήματα κατ'αυτής, κοινοποιείται στην Αρχή.

9. Για τις ανάγκες των παραγράφων 7 και 8 συνιστάται επιτροπή που απαρτίζεται από εκπροσώπους του Υπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, καθώς και του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων. Η ως άνω επιτροπή συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού η οποία εκδίδεται εντός μηνός από τη δημοσίευση του παρόντος και ρυθμίζει τις αναγκαίες λεπτομέρειες οργάνωσης και λειτουργίας της. Χρέη Προέδρου εκτελεί ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού.

10. Εάν η περίοδος αποκλεισμού δεν έχει καθοριστεί με αμετάκλητη απόφαση, ορίζεται ότι στις περιπτώσεις της παραγράφου 1 η περίοδος αυτή ανέρχεται σε πέντε (5) έτη από την ημερομηνία της καταδίκης με αμετάκλητη απόφαση και στις περιπτώσεις της παραγράφου 4 στα τρία (3) έτη από την ημερομηνία του σχετικού γεγονότος».

31. Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 79 του Ν.4412/2016 προβλέπεται ότι: «1. Κατά την υποβολή αιτήσεων συμμετοχής ή κατά την υποβολή προσφορών στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων άνω των ορίων, οι αναθέτουσες αρχές δέχονται το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), το οποίο αποτελείται από ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986 (Α'75), ως προκαταρκτική απόδειξη προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη, επιβεβαιώνοντας ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) δεν βρίσκεται σε μία από τις καταστάσεις των άρθρων 73 και 74 για τις οποίες οι οικονομικοί φορείς αποκλείονται ή μπορούν να αποκλεισθούν,

β) πληροί τα σχετικά κριτήρια επιλογής τα οποία έχουν καθοριστεί, σύμφωνα με τα άρθρα 75, 76 και 77

γ) κατά περίπτωση, τηρεί τους αντικειμενικούς κανόνες και κριτήρια που έχουν καθοριστεί, σύμφωνα με το άρθρο 84.

Αριθμός απόφασης: 1118/2020

Όταν ο οικονομικός φορέας στηρίζεται στις ικανότητες άλλων φορέων, σύμφωνα με το άρθρο 78, το ΕΕΕΣ περιέχει επίσης τις ως άνω πληροφορίες όσον αφορά τους φορείς αυτούς. Το ΕΕΕΣ αποτελείται από επίσημη δήλωση του οικονομικού φορέα ότι ο σχετικός λόγος αποκλεισμού δεν ισχύει και/ή ότι πληρούται το σχετικό κριτήριο επιλογής και παρέχει τις κατάλληλες πληροφορίες, όπως απαιτείται από την αναθέτουσα αρχή. Το ΕΕΕΣ προσδιορίζει τη δημόσια αρχή ή το τρίτο μέρος που είναι υπεύθυνο για την έκδοση των σχετικών δικαιολογητικών και περιλαμβάνει επίσημη δήλωση ότι ο οικονομικός φορέας θα είναι σε θέση, εφόσον του ζητηθεί και χωρίς καθυστέρηση, να προσκομίσει τα εν λόγω δικαιολογητικά.

Κατά την απάντηση οικονομικού φορέα στο ερώτημα του ΕΕΕΣ ή άλλου αντίστοιχου εντύπου ή δήλωσης για τυχόν σύναψη συμφωνιών με άλλους οικονομικούς φορείς με στόχο τη στρέβλωση του ανταγωνισμού, η συνδρομή περιστάσεων, όπως η τριετής παραγραφή της παραγράφου 10 του άρθρου 73 ή η εφαρμογή της διάταξης της παραγράφου 3β του άρθρου 44 του ν. 3959/2011, αναλύεται στο σχετικό πεδίο που προβάλλει κατόπιν θετικής απάντησης, ενώ ισχύουν τα όσα αναφέρονται στο προηγούμενο εδάφιο για την προσκόμιση δικαιολογητικών.

Στο πλαίσιο διαδικασιών σύναψης δημόσιας σύμβασης, που είτε εκκινούν μετά τη θέση σε ισχύ της παρούσας διάταξης είτε έχουν εκκινήσει νωρίτερα αλλά δεν έχει ακόμη συμπληρωθεί και υποβληθεί στο ΕΕΕΣ, οι τυχόν προηγούμενες αρνητικές απαντήσεις στο ανωτέρω ερώτημα του ΕΕΕΣ ή άλλου αντίστοιχου εντύπου ή δήλωσης, από οικονομικούς φορείς οι οποίοι εμπíπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 44 παράγραφος 3β του ν. 3959/2011, δεν στοιχειοθετούν τον λόγο αποκλεισμού του άρθρου 73 παράγραφος 4 περίπτωση ζ' ή/και θ' του παρόντος νόμου και δεν απαιτείται να δηλωθούν κατά τη συμπλήρωση του ΕΕΕΣ και κάθε αντίστοιχου εντύπου.

Όταν η αναθέτουσα αρχή μπορεί να λάβει τα σχετικά δικαιολογητικά απευθείας με πρόσβαση σε βάση δεδομένων, σύμφωνα με την παρ. 6, το ΕΕΕΣ περιέχει επίσης τις πληροφορίες που απαιτούνται για τον συγκεκριμένο σκοπό, όπως την ηλεκτρονική διεύθυνση της βάσης δεδομένων, τυχόν δεδομένα αναγνώρισης και, κατά περίπτωση, την απαραίτητη δήλωση συναίνεσης.

Αριθμός απόφασης: 1118/2020

Οι οικονομικοί φορείς μπορούν να χρησιμοποιήσουν εκ νέου ΕΕΕΣ το οποίο έχει ήδη χρησιμοποιηθεί σε προηγούμενη διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης, εφόσον επιβεβαιώνουν ότι οι πληροφορίες του εγγράφου εξακολουθούν να είναι αληθείς.

2. Κατά την υποβολή αιτήσεων συμμετοχής ή κατά την υποβολή προσφορών στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων κάτω των ορίων πλην της απευθείας ανάθεσης των άρθρων 118 και 328, οι αναθέτουσες αρχές δέχονται ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 (Α'75), ως προκαταρκτική απόδειξη προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη, επιβεβαιώνοντας ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) δεν βρίσκεται σε μία από τις καταστάσεις των άρθρων 73 και 74 για τις οποίες οι οικονομικοί φορείς αποκλείονται ή μπορούν να αποκλεισθούν,

β) πληροί τα σχετικά κριτήρια επιλογής τα οποία έχουν καθοριστεί, σύμφωνα με τα άρθρα 75, 76 και 77,

γ) κατά περίπτωση, τηρεί τους αντικειμενικούς κανόνες και κριτήρια που έχουν καθοριστεί, σύμφωνα με το άρθρο 84 και

δ) εφόσον η εκτιμώμενη αξία της υπό ανάθεσης σύμβασης υπερβαίνει το ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ εκτός ΦΠΑ, ότι δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής της παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 3310/2005 (Α' 30).

Τα δεύτερο έως πέμπτο εδάφια της παραγράφου 1 εφαρμόζονται αναλόγως και στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων κάτω των ορίων.

3. Για τις συμβάσεις άνω των ορίων, το ΕΕΕΣ καταρτίζεται βάσει του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/7 της Επιτροπής της 5ης Ιανουαρίου 2016, και παρέχεται αποκλειστικά σε ηλεκτρονική μορφή.

4. Για τις συμβάσεις κάτω των ορίων, η Αρχή, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 53, μπορεί να εκδίδει αντίστοιχο τυποποιημένο έντυπο υπεύθυνης δήλωσης, όπου απαιτείται, κατά τις διατάξεις του παρόντος. Μέχρι την έκδοση του τυποποιημένου εντύπου του προηγούμενου εδαφίου, γίνεται δεκτή υπεύθυνη δήλωση της παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 1599/1986.

Αριθμός απόφασης: 1118/2020

5. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να ζητεί από προσφέροντες και υποψήφιους, σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, να υποβάλλουν όλα ή ορισμένα δικαιολογητικά, όταν αυτό απαιτείται για την ορθή διεξαγωγή της διαδικασίας.

Πριν από την ανάθεση της σύμβασης, η αναθέτουσα αρχή, εξαιρουμένων των συμβάσεων που βασίζονται σε συμφωνίες-πλαίσιο, όταν οι συμβάσεις αυτές συνάπτονται δυνάμει της παρ. 4 του άρθρου 39 ή της περίπτωσης α' της παρ. 5 του άρθρου 39, απαιτεί από τον προσφέροντα, στον οποίο έχει αποφασίσει να αναθέσει τη σύμβαση να υποβάλει ενημερωμένα τα σχετικά δικαιολογητικά, σύμφωνα με τα άρθρα 79, και κατά περίπτωση το άρθρο 80. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καλέσει τους οικονομικούς φορείς να συμπληρώσουν ή να διευκρινίσουν τα πιστοποιητικά που έχουν παραληφθεί, σύμφωνα με τα άρθρα 80 και 82.

6. Κατά παρέκκλιση της παρ. 5, οι οικονομικοί φορείς δεν υποχρεούνται να υποβάλλουν δικαιολογητικά ή άλλα αποδεικτικά στοιχεία, αν και στο μέτρο που η αναθέτουσα αρχή έχει τη δυνατότητα να λαμβάνει τα πιστοποιητικά ή τις συναφείς πληροφορίες απευθείας μέσω πρόσβασης σε εθνική βάση δεδομένων σε οποιοδήποτε κράτος - μέλος της Ένωσης, η οποία διατίθεται δωρεάν, όπως εθνικό μητρώο συμβάσεων, εικονικό φάκελο επιχείρησης, ηλεκτρονικό σύστημα αποθήκευσης εγγράφων ή σύστημα προεπιλογής.

Κατά παρέκκλιση της παρ. 5, οι οικονομικοί φορείς δεν υποχρεούνται να υποβάλουν δικαιολογητικά, όταν η αναθέτουσα αρχή που έχει αναθέσει τη σύμβαση ή συνάψει τη συμφωνία-πλαίσιο, διαθέτει ήδη τα δικαιολογητικά αυτά.

Για τον σκοπό του πρώτου εδαφίου, η Γενική Δ/ση Μεταρρυθμιστικής Πολιτικής και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και οι αρμόδιοι φορείς τήρησης των βάσεων δεδομένων, διασφαλίζουν ότι οι βάσεις δεδομένων, οι οποίες περιέχουν σχετικές πληροφορίες για τους οικονομικούς φορείς και μπορούν να χρησιμοποιούνται από τις αναθέτουσες αρχές, μπορούν επίσης να χρησιμοποιούνται υπό τις ίδιους όρους από τις αναθέτουσες αρχές άλλων κρατών-μελών.

Αριθμός απόφασης: 1118/2020

7. Η Γενική Δ/ση Μεταρρυθμιστικής Πολιτικής και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, διαθέτει και ενημερώνει στο e-Certis πλήρη κατάλογο των βάσεων δεδομένων, οι οποίες περιλαμβάνουν σχετικές πληροφορίες για τους οικονομικούς φορείς και μπορούν να χρησιμοποιούνται από τις αναθέτουσες αρχές άλλων κρατών μελών. Κατόπιν αιτήσεως, η εν λόγω Γενική Διεύθυνση κοινοποιεί στα λοιπά κράτη-μέλη και στην Αρχή κάθε πληροφορία που αφορά τις βάσεις δεδομένων του παρόντος άρθρου».

32. Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 80 του Ν.4412/2016 προβλέπεται ότι: «1. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να απαιτούν τα πιστοποιητικά, τις βεβαιώσεις και τα λοιπά αποδεικτικά μέσα που αναφέρονται στις παραγράφους 2, 4 και 5 και στο Παράρτημα XII του Προσαρτήματος Α', ως απόδειξη της μη ύπαρξης λόγων αποκλεισμού, όπως αναφέρονται στα άρθρα 73 και 74 και της πλήρωσης των κριτηρίων επιλογής, σύμφωνα με τα άρθρα 75 και 76.

Οι αναθέτουσες αρχές δεν απαιτούν αποδεικτικά μέσα, πλην εκείνων που αναφέρονται στο παρόν άρθρο και στο άρθρο 82. Όσον αφορά το άρθρο 78, οι οικονομικοί φορείς μπορούν να στηρίζονται σε οποιοδήποτε κατάλληλο μέσο προκειμένου να αποδείξουν στην αναθέτουσα αρχή ότι θα έχουν τους αναγκαίους πόρους στη διάθεσή τους [...] 12. Τα αποδεικτικά μέσα γίνονται αποδεκτά κατά τον ακόλουθο τρόπο:

α) τα δικαιολογητικά που αφορούν την παράγραφο 1 του άρθρου 73, την περίπτωση γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 73 και την περίπτωση β' της παραγράφου 4 του άρθρου 73 εφόσον έχουν εκδοθεί έως τρεις (3) μήνες πριν από την υποβολή τους,

β) τα λοιπά δικαιολογητικά που αφορούν την παράγραφο 2 του άρθρου 73 εφόσον είναι εν ισχύ κατά το χρόνο υποβολής τους, άλλως, στην περίπτωση που δεν αναφέρεται χρόνος ισχύος, να έχουν εκδοθεί κατά τα οριζόμενα στην προηγούμενη περίπτωση,

γ) τα δικαιολογητικά που αφορούν την παράγραφο 2 του άρθρου 75, τα αποδεικτικά ισχύουσας εκπροσώπησης σε περίπτωση νομικών προσώπων, και τα πιστοποιητικά αρμόδιας αρχής σχετικά με την ονομαστικοποίηση των

Αριθμός απόφασης: 1118/2020

μετοχών σε περίπτωση ανωνύμων εταιρειών, εφόσον έχουν εκδοθεί έως τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες πριν από την υποβολή τους,

δ) οι ένορκες βεβαιώσεις, εφόσον έχουν συνταχθεί έως τρεις (3) μήνες πριν από την υποβολή τους και

ε) οι υπεύθυνες δηλώσεις, εφόσον έχουν συνταχθεί μετά την κοινοποίηση της πρόσκλησης για την υποβολή των δικαιολογητικών. [...]».

33.Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 91 του Ν.4412/2016 προβλέπεται ότι: «1. Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά:

α) Η οποία αποκλίνει από τα άρθρα 92 έως 100, και 102 έως 104 ή υποβλήθηκε κατά παράβαση των απαράβατων όρων περί σύνταξης και υποβολής της προσφοράς, όπως οι όροι αυτοί ορίζονται στα έγγραφα της σύμβασης.

β) Η οποία περιέχει ατέλειες, ελλείψεις, ασάφειες ή σφάλματα, εφόσον αυτά δεν επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση ή, εφόσον επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση, δεν έχουν αποκατασταθεί κατά την αποσαφήνιση και τη συμπλήρωση της, σύμφωνα με το άρθρο 102 [...]».

34. Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 103 του Ν.4412/2016 προβλέπεται ότι: «Πέραν των οριζόμενων στις παραγράφους 3 και 4 του άρθρου 79 και στο άρθρο 93, ισχύουν και τα ακόλουθα:

1. Μετά την αξιολόγηση των προσφορών, η αναθέτουσα αρχή ειδοποιεί εγγράφως τον προσφέροντα, στον οποίο πρόκειται να γίνει η κατακύρωση («προσωρινό ανάδοχο»), να υποβάλει εντός προθεσμίας εντός δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής έγγραφης ειδοποίησης σε αυτόν, τα αποδεικτικά έγγραφα νομιμοποίησης και τα πρωτότυπα ή αντίγραφα που εκδίδονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 4250/2014 (Α' 74) όλων των δικαιολογητικών του άρθρου 80, όπως καθορίζονται ειδικότερα στα έγγραφα της σύμβασης, ως αποδεικτικά στοιχεία για τη μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού των άρθρων 73 και 74, καθώς και για την πλήρωση των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής των άρθρων άρθρων 75 έως 78. Τα δικαιολογητικά υποβάλλονται στην αναθέτουσα αρχή σε σφραγισμένο φάκελο, ο οποίος παραδίδεται στο αρμόδιο όργανο αξιολόγησης. 2. Αν δεν προσκομισθούν τα παραπάνω δικαιολογητικά ή υπάρχουν ελλείψεις σε αυτά

Αριθμός απόφασης: 1118/2020

που υποβλήθηκαν και ο προσωρινός ανάδοχος υποβάλλει εντός της προθεσμίας της παραγράφου 1 αίτημα προς το αρμόδιο όργανο αξιολόγησης για την παράταση της προθεσμίας υποβολής, το οποίο συνοδεύεται με αποδεικτικά έγγραφα από τα οποία να αποδεικνύεται ότι έχει αιτηθεί τη χορήγηση των δικαιολογητικών, η αναθέτουσα αρχή παρατείνει την προθεσμία υποβολής των δικαιολογητικών για όσο χρόνο απαιτηθεί για τη χορήγηση των δικαιολογητικών από τις αρμόδιες αρχές. Το παρόν εφαρμόζεται αναλόγως και στις περιπτώσεις που η αναθέτουσα αρχή ζητήσει την προσκόμιση των δικαιολογητικών κατά τη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής και πριν το στάδιο κατακύρωσης, κατ' εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 79 παράγραφος 5 εδάφιο α', τηρουμένων των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας.

3. Αν, κατά τον έλεγχο των παραπάνω δικαιολογητικών διαπιστωθεί ότι τα στοιχεία που δηλώθηκαν, σύμφωνα με το άρθρο 79 είναι ψευδή ή ανακριβή, απορρίπτεται η προσφορά του προσωρινού αναδόχου και, με την επιφύλαξη του άρθρου 104, καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγύηση συμμετοχής του, που είχε προσκομισθεί, σύμφωνα με το άρθρο 72, εφόσον είχε προσκομισθεί και η κατακύρωση γίνεται στον προσφέροντα που υπέβαλε την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει των ειδικότερων κριτηρίων ανάθεσης όπως είχαν οριστεί στα έγγραφα της σύμβασης, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η προσφορά του προσφέροντος που απορρίφθηκε. Αν κανένας από τους προσφέροντες δεν υπέβαλε αληθή ή ακριβή δήλωση η διαδικασία ανάθεσης ματαιώνεται.

4. Αν ο προσωρινός ανάδοχος δεν υποβάλει στο προκαθορισμένο χρονικό διάστημα τα απαιτούμενα πρωτότυπα ή αντίγραφα, των παραπάνω δικαιολογητικών, απορρίπτεται η προσφορά του προσωρινού αναδόχου και καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγύηση συμμετοχής του, που είχε προσκομισθεί, σύμφωνα με το άρθρο 72, εφόσον είχε προσκομισθεί, και η κατακύρωση γίνεται στον προσφέροντα που υπέβαλε την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει των ειδικότερων κριτηρίων ανάθεσης όπως είχαν οριστεί στα έγγραφα της σύμβασης, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η προσφορά του προσφέροντος που απορρίφθηκε. Αν

Αριθμός απόφασης: 1118/2020

κανένας από τους προσφέροντες δεν προσκομίζει ένα ή περισσότερα από τα απαιτούμενα έγγραφα και δικαιολογητικά, η διαδικασία ματαιώνεται.

5. Αν από τα παραπάνω δικαιολογητικά που προσκομίσθηκαν νομίμως και εμπροθέσμως, δεν αποδεικνύεται η μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού των άρθρων 73 και 74 ή η πλήρωση μιας ή περισσότερων από τις απαιτήσεις των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής, σύμφωνα με την παράγραφο 1 και τα άρθρα 75, 76 και 77, απορρίπτεται η προσφορά του προσωρινού αναδόχου και, με την επιφύλαξη του άρθρου 104, καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγύηση συμμετοχής του, είχε προσκομισθεί, σύμφωνα με το άρθρο 72, εφόσον είχε προσκομισθεί, και, με την επιφύλαξη του άρθρου 104, η κατακύρωση γίνεται στον προσφέροντα που υπέβαλε την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει των ειδικότερων κριτηρίων ανάθεσης όπως είχαν οριστεί στα έγγραφα της σύμβασης, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η προσφορά του προσφέροντος που απορρίφθηκε. Αν κανένας από τους προσφέροντες δεν αποδείξει ότι πληροί τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής, σύμφωνα με την παράγραφο 1 και το άρθρο 75 η διαδικασία ματαιώνεται.

6. Η διαδικασία ελέγχου των παραπάνω δικαιολογητικών ολοκληρώνεται με τη σύνταξη πρακτικού από το αρμόδιο γνωμοδοτικό όργανο, στο οποίο αναγράφεται η τυχόν συμπλήρωση δικαιολογητικών κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 2, και τη διαβίβαση του φακέλου στο αποφαινόμενο όργανο της αναθέτουσας αρχής για τη λήψη απόφασης είτε για τη ματαίωση της διαδικασίας κατά τις παραγράφους 3, 4 ή 5 είτε κατακύρωσης της σύμβασης. Τα αποτελέσματα του ελέγχου των παραπάνω δικαιολογητικών, επικυρώνονται με την απόφαση κατακύρωσης του άρθρου 105.

7. Όσοι δεν έχουν αποκλειστεί οριστικά λαμβάνουν γνώση των παραπάνω δικαιολογητικών που κατατέθηκαν, κατά τα οριζόμενα στα έγγραφα της σύμβασης και στις διατάξεις του παρόντος».

35. Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 104 του Ν.4412/2016 προβλέπεται ότι: «1. Το δικαίωμα συμμετοχής και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής όπως ορίστηκαν στα έγγραφα της σύμβασης, κρίνονται κατά την υποβολή της αίτησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος ή της προσφοράς, κατά την υποβολή των

Αριθμός απόφασης: 1118/2020

δικαιολογητικών του άρθρου 80, και κατά την σύναψη της σύμβασης σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περίπτωση γ' της παρ. 3 του άρθρου 105. [...]».

36. Επειδή στο άρθρο 346 του Ν. 4412/2016 ορίζεται ότι «Κάθε ενδιαφερόμενος, ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί σύμβαση των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 και έχει υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από εκτελεστή πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής κατά παράβαση της ευρωπαϊκής ή εσωτερικής νομοθεσίας, έχει δικαίωμα να προσφύγει στην Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ), σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 360 και να ζητήσει προσωρινή προστασία, σύμφωνα με το άρθρο 366, ακύρωση παράνομης πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής, σύμφωνα με το άρθρο 367 ή ακύρωση σύμβασης η οποία έχει συναφθεί παράνομα, σύμφωνα με το άρθρο 368».

37. Επειδή σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 360 «Δικαίωμα άσκησης προσφυγής» του ν. 4412/2016 ορίζεται ότι «1. Κάθε ενδιαφερόμενος ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί συγκεκριμένη σύμβαση του νόμου αυτού και έχει ή είχε υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από εκτελεστή πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής κατά παράβαση της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της εσωτερικής νομοθεσίας, υποχρεούται, πριν από την υποβολή των προβλεπόμενων στον Τίτλο 3 ένδικων βοηθημάτων, να ασκήσει προδικαστική προσφυγή ενώπιον της ΑΕΠΠ κατά της σχετικής πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής».

38. Επειδή στην επίμαχη Διακήρυξη προβλέπεται ότι: «[...] 4.2

Πρόσκληση υποβολής δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου/
Κατακύρωση/ Πρόσκληση για υπογραφή σύμβασης

α) Μετά την αξιολόγηση των προσφορών, η αναθέτουσα αρχή προσκαλεί, στο πλαίσιο της σχετικής ηλεκτρονικής διαδικασίας σύναψης σύμβασης και μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας», τον προσωρινό ανάδοχο να υποβάλει εντός προθεσμίας 10 ημερών τα προβλεπόμενα στις κείμενες διατάξεις δικαιολογητικά προσωρινού αναδόχου και τα αποδεικτικά έγγραφα νομιμοποίησης.

Αριθμός απόφασης: 1118/2020

β) Τα δικαιολογητικά του προσωρινού αναδόχου υποβάλλονται από τον οικονομικό φορέα ηλεκτρονικά, μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας» στην αναθέτουσα αρχή.

γ). Αν δεν προσκομισθούν τα παραπάνω δικαιολογητικά ή υπάρχουν ελλείψεις σε αυτά που υποβλήθηκαν και ο προσωρινός ανάδοχος υποβάλλει εντός της προθεσμίας της παραγράφου α αίτημα προς το αρμόδιο όργανο αξιολόγησης για την παράταση της προθεσμίας υποβολής, το οποίο συνοδεύεται με αποδεικτικά έγγραφα από τα οποία να αποδεικνύεται ότι έχει αιτηθεί τη χορήγηση των δικαιολογητικών, η αναθέτουσα αρχή παρατείνει την προθεσμία υποβολής των δικαιολογητικών για όσο χρόνο απαιτηθεί για τη χορήγηση των δικαιολογητικών από τις αρμόδιες αρχές. Το παρόν εφαρμόζεται αναλόγως και στις περιπτώσεις που η αναθέτουσα αρχή ζητήσει την προσκόμιση των δικαιολογητικών κατά τη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής και πριν το στάδιο κατακύρωσης, κατ' εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 79 παράγραφος 5 εδάφιο α', τηρουμένων των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας.»(άρθρο 103 παρ. 2 Ν.4412/16 όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 12 β άρθρου 43 Ν.4605/19

Εντός τριών (3) εργασίμων ημερών από την ηλεκτρονική υποβολή των ως άνω στοιχείων και δικαιολογητικών, σύμφωνα με τα ανωτέρω υπό β) και γ) αναφερόμενα, προσκομίζονται υποχρεωτικά από τον οικονομικό φορέα στην αναθέτουσα αρχή, σε έντυπη μορφή και σε σφραγισμένο φάκελο, τα έγγραφα που απαιτείται να προσκομισθούν σε πρωτότυπη μορφή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 11 παρ. 2 του ν. 2690/1999 "Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας", όπως τροποποιήθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 2 του ν. 4250/2014.

Τα αποδεικτικά τα οποία αποτελούν ιδιωτικά έγγραφα μπορεί να γίνονται αποδεκτά και με απλή φωτοτυπία εφόσον συνυποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση στην οποία να βεβαιώνεται η ακρίβειά τους (παρ. 13 άρθρου 80 Ν.4412/16 ,όπως προστίθεται με την παρ 7αε του άρθρου 43 Ν.4605/19)

Η Υπεύθυνη Δήλωση πρέπει να έχει συνταχθεί μετά την κοινοποίηση της πρόσκλησης για την υποβολή των δικαιολογητικών κατακύρωσης (παρ. 12 περ ε άρθρου 80 Ν.4412/16, όπως προστίθεται με την παρ. 7αδ του άρθρου 43 Ν.4605/19

Αριθμός απόφασης: 1118/2020

δ) Αν κατά τον έλεγχο των παραπάνω δικαιολογητικών διαπιστωθεί ότι:

Ι) τα στοιχεία που δηλώθηκαν με το Τυποποιημένο Έντυπο Υπεύθυνης Δήλωσης (ΤΕΥΔ), είναι ψευδή ή ανακριβή ή

ίι) αν δεν υποβληθούν στο προκαθορισμένο χρονικό διάστημα τα απαιτούμενα πρωτότυπα ή αντίγραφα, των παραπάνω δικαιολογητικών, ή

ίι) αν από τα δικαιολογητικά που προσκομίσθηκαν νομίμως και εμπροθέσμως, δεν αποδεικνύονται οι όροι και οι προϋποθέσεις συμμετοχής σύμφωνα με τα άρθρα 21, 22 και 23 της παρούσας, απορρίπτεται η προσφορά του προσωρινού αναδόχου, καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγύηση συμμετοχής του και η κατακύρωση γίνεται στον προσφέροντα που υπέβαλε την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει της τιμής τηρουμένης της ανωτέρω διαδικασίας.

Σε περίπτωση έγκαιρης και προσήκουσας ενημέρωσης της αναθέτουσας αρχής για μεταβολές στις προϋποθέσεις τις οποίες ο προσωρινός ανάδοχος είχε δηλώσει με το Τυποποιημένο Έντυπο Υπεύθυνης Δήλωσης (ΤΕΥΔ) ότι πληροί και οι οποίες επήλθαν ή για τις οποίες έλαβε γνώση ο προσωρινός ανάδοχος μετά την δήλωση και μέχρι την ημέρα της ειδοποίησης/πρόσκλησης για την προσκόμιση των δικαιολογητικών κατακύρωσης (οψιγενείς μεταβολές), δεν καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγύηση συμμετοχής του, που είχε προσκομισθεί, σύμφωνα με το άρθρο 15 της παρούσας.

Αν κανένας από τους προσφέροντες δεν υπέβαλε αληθή ή ακριβή δήλωση, ή αν κανένας από τους προσφέροντες δεν προσκομίζει ένα ή περισσότερα από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, ή αν κανένας από τους προσφέροντες δεν αποδείξει ότι πληροί τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής του άρθρου 22, η διαδικασία σύναψης της σύμβασης ματαιώνεται.

Η διαδικασία ελέγχου των παραπάνω δικαιολογητικών ολοκληρώνεται με τη σύνταξη πρακτικού από το αρμόδιο γνωμοδοτικό όργανο «στο οποίο αναγράφεται η τυχόν συμπλήρωση δικαιολογητικών κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 άρθρου 103 Ν.4412/16» (προσθ. της ως άνω μέσα σε «» φράσης με την παρ. 12 του άρθρου 43 Ν.4605/19) και τη διαβίβαση του φακέλου στο αποφαινόμενο όργανο της αναθέτουσας αρχής για τη λήψη απόφασης [...].22.Α. Λόγοι αποκλεισμού

Αριθμός απόφασης: 1118/2020

Κάθε προσφέρων αποκλείεται από τη συμμετοχή σε διαδικασία σύναψης σύμβασης, εφόσον συντρέχει στο πρόσωπό του (αν πρόκειται για μεμονωμένο φυσικό ή νομικό πρόσωπο) ή σε ένα από τα μέλη του (αν πρόκειται περί ένωσης οικονομικών φορέων) ένας από τους λόγους των παρακάτω περιπτώσεων: [...]22.A.4. Αποκλείεται από τη συμμετοχή στην παρούσα διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης προσφέρων σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες καταστάσεις: [...] (β) εάν ο οικονομικός φορέας τελεί υπό πτώχευση ή έχει υπαχθεί σε διαδικασία εξυγίανσης ή ειδικής εκκαθάρισης ή τελεί υπό αναγκαστική διαχείριση από εκκαθαριστή ή από το δικαστήριο ή έχει υπαχθεί σε διαδικασία πτωχευτικού συμβιβασμού ή έχει αναστείλει τις επιχειρηματικές του δραστηριότητες ή εάν βρίσκεται σε οποιαδήποτε ανάλογη κατάσταση προκύπτουσα από παρόμοια διαδικασία, προβλεπόμενη σε εθνικές διατάξεις νόμου. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να μην αποκλείει έναν οικονομικό φορέα, ο οποίος βρίσκεται σε μια εκ των καταστάσεων που αναφέρονται στην παραπάνω περίπτωση, υπό την προϋπόθεση ότι η αναθέτουσα αρχή έχει αποδείξει ότι ο εν λόγω φορέας είναι σε θέση να εκτελέσει τη σύμβαση, λαμβάνοντας υπόψη τις ισχύουσες διατάξεις και τα μέτρα για τη συνέχιση της επιχειρηματικής του λειτουργίας (παρ. 5 άρθρου 73 του ν. 4412/2016), [...] (ζ) εάν ο οικονομικός φορέας έχει κριθεί ένοχος σοβαρών ψευδών δηλώσεων κατά την παροχή των πληροφοριών που απαιτούνται για την εξακρίβωση της απουσίας των λόγων αποκλεισμού ή την πλήρωση των κριτηρίων επιλογής, έχει αποκρύψει τις πληροφορίες αυτές ή δεν είναι σε θέση να προσκομίσει τα δικαιολογητικά που απαιτούνται κατ' εφαρμογή του άρθρου 23 της παρούσας,

(η) εάν ο οικονομικός φορέας επιχείρησε να επηρεάσει με αθέμιτο τρόπο τη διαδικασία λήψης αποφάσεων της αναθέτουσας αρχής, να αποκτήσει εμπιστευτικές πληροφορίες που ενδέχεται να του αποφέρουν αθέμιτο πλεονέκτημα στη διαδικασία σύναψης σύμβασης ή να παράσχει εξ αμελείας παραπλανητικές πληροφορίες που ενδέχεται να επηρεάσουν ουσιαστικά τις αποφάσεις που αφορούν τον αποκλεισμό, την επιλογή ή την ανάθεση, [...] Εάν η περίοδος αποκλεισμού δεν έχει καθοριστεί με αμετάκλητη απόφαση, στις περιπτώσεις της παραγράφου 22.A.1 η περίοδος αυτή ανέρχεται σε πέντε (5) έτη από την ημερομηνία της καταδίκης με αμετάκλητη

Αριθμός απόφασης: 1118/2020

απόφαση και στις περιπτώσεις της παραγράφου 22.Α.4 στα τρία (3) έτη από την ημερομηνία του σχετικού γεγονότος. [...]

22.Β. Καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας

Όσον αφορά την καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας, απαιτείται οι οικονομικοί φορείς να είναι εγγεγραμμένοι στο σχετικό επαγγελματικό μητρώο που τηρείται στο κράτος εγκατάστασής τους. Ειδικά οι προσφέροντες που είναι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα απαιτείται να είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων (Μ.Ε.ΕΠ.) ή στα Νομαρχιακά Μητρώα στην κατηγορία/-ιες έργου του άρθρου 21 της παρούσας⁶⁵. Οι προσφέροντες που είναι εγκατεστημένοι σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης απαιτείται να είναι εγγεγραμμένοι στα Μητρώα του παραρτήματος ΧΙ του Προσαρτήματος Α του ν. 4412/2016.

22.Γ. Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια

Ειδικά οι εργοληπτικές επιχειρήσεις που είναι εγγεγραμμένες στο ΜΕΕΠ, δεν θα πρέπει να υπερβαίνουν τα ανώτατα επιτρεπτά όρια ανεκτέλεστου υπολοίπου εργολαβικών συμβάσεων, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 20 παρ. 4 του ν. 3669/2008, όπως ισχύει [...]. Άρθρο 23: Αποδεικτικά μέσα κριτηρίων ποιοτικής επιλογής

23.1 Κατά την υποβολή προσφορών οι οικονομικοί φορείς υποβάλλουν το Τυποποιημένο Έντυπο Υπεύθυνης Δήλωσης (ΤΕΥΔ) του άρθρου 79 παρ. 4 του ν. 4412/2016, το οποίο αποτελεί ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986 (Α'75), ως προκαταρκτική απόδειξη προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη, επιβεβαιώνοντας ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) δεν βρίσκεται σε μία από τις καταστάσεις του άρθρου 22 Α της παρούσας, β) πληροί τα σχετικά κριτήρια επιλογής τα οποία έχουν καθοριστεί, σύμφωνα με το άρθρο 22 Β-Ε της παρούσας.

Σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, μπορεί να ζητηθεί από τους προσφέροντες να υποβάλλουν όλα ή ορισμένα δικαιολογητικά της επόμενης παραγράφου, όταν αυτό απαιτείται για την ορθή διεξαγωγή της διαδικασίας.

Αριθμός απόφασης: 1118/2020

Κατά την υποβολή του ΤΕΥΔ, είναι δυνατή, με μόνη την υπογραφή του κατά περίπτωση εκπροσώπου του οικονομικού φορέα, η προκαταρκτική απόδειξη των λόγων αποκλεισμού που αναφέρονται στο άρθρο 22.Α.1 της παρούσας, για το σύνολο των φυσικών προσώπων που είναι μέλη του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου του ή έχουν εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε αυτόν.

Ως εκπρόσωπος του οικονομικού φορέα, για την εφαρμογή του παρόντος, νοείται ο νόμιμος εκπρόσωπος αυτού, όπως προκύπτει από το ισχύον καταστατικό ή το πρακτικό εκπροσώπησης του κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς ή το αρμοδίως εξουσιοδοτημένο φυσικό πρόσωπο να εκπροσωπεί τον οικονομικό φορέα για διαδικασίες σύναψης συμβάσεων ή για τη συγκεκριμένη διαδικασία σύναψης σύμβασης.

[...]23. 2 . Δικαιολογητικά (Αποδεικτικά μέσα)

Το δικαίωμα συμμετοχής και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής, όπως ορίστηκαν στα άρθρα 21 και 22 της παρούσας, κρίνονται κατά την υποβολή της προσφοράς, κατά την υποβολή των δικαιολογητικών, σύμφωνα με το άρθρο 4.2 (α έως δ) και κατά τη σύναψη της σύμβασης, σύμφωνα με το άρθρο 4.2 (ε) της παρούσας [...]

Οι οικονομικοί φορείς δεν υποχρεούνται να υποβάλλουν δικαιολογητικά ή άλλα αποδεικτικά στοιχεία, αν και στο μέτρο που η αναθέτουσα αρχή έχει τη δυνατότητα να λαμβάνει τα πιστοποιητικά ή τις συναφείς πληροφορίες απευθείας μέσω πρόσβασης σε εθνική βάση δεδομένων σε οποιοδήποτε κράτος - μέλος της Ένωσης, η οποία διατίθεται δωρεάν, όπως εθνικό μητρώο συμβάσεων, εικονικό φάκελο επιχείρησης, ηλεκτρονικό σύστημα αποθήκευσης εγγράφων ή σύστημα προεπιλογής. Η δήλωση για την πρόσβαση σε εθνική βάση δεδομένων εμπεριέχεται στο Τυποποιημένο Έντυπο Υπεύθυνης Δήλωσης (ΤΕΥΔ).

Οι οικονομικοί φορείς δεν υποχρεούνται να υποβάλουν δικαιολογητικά, όταν η αναθέτουσα αρχή που έχει αναθέσει τη σύμβαση διαθέτει ήδη τα δικαιολογητικά αυτά.

23.3 Δικαιολογητικά μη συνδρομής λόγων αποκλεισμού του άρθρου 22 Α.

Αριθμός απόφασης: 1118/2020

Ο προσωρινός ανάδοχος, κατόπιν σχετικής ηλεκτρονικής πρόσκλησης από την αναθέτουσα αρχή, υποβάλλει τα ακόλουθα δικαιολογητικά, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 4.2 της παρούσας:

Για την απόδειξη της μη συνδρομής των λόγων αποκλεισμού του άρθρου 22Α ο προσωρινός ανάδοχος υποβάλλει αντίστοιχα τα παρακάτω δικαιολογητικά:

[...] (γ) για την παράγραφο Α.4(β) του άρθρου 22: πιστοποιητικό που εκδίδεται από την αρμόδια δικαστική η διοικητική αρχή του οικείου κράτους - μέλους ή χώρας. Για τους οικονομικούς φορείς που είναι εγκαταστημένοι ή εκτελούν έργα στην Ελλάδα το πιστοποιητικό ότι δεν τελούν υπό πτώχευση, , πτωχευτικό συμβιβασμό, αναγκαστική διαχείριση, δεν έχουν υπαχθεί σε διαδικασία εξυγίανσης εκδίδεται από το αρμόδιο πρωτοδικείο της έδρας του οικονομικού φορέα. Το πιστοποιητικό ότι το νομικό πρόσωπο δεν έχει τεθεί υπό εκκαθάριση με δικαστική απόφαση εκδίδεται από το οικείο Πρωτοδικείο της έδρας του οικονομικού φορέα, το δε πιστοποιητικό ότι δεν έχει τεθεί υπό εκκαθάριση με απόφαση των εταίρων εκδίδεται από το Γ.Ε.Μ.Η., σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, ως κάθε φορά ισχύουν.

- Τα παραπάνω πιστοποιητικά πρέπει να έχουν εκδοθεί έως τρεις (3) μήνες πριν από την υποβολή τους (προστέθηκε παρ. 12 στο άρθρο 80 Ν.4412/16 με την παρ. 7Α του άρθρου 43 Ν.4605/19)

Ειδικά η μη αναστολή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων του οικονομικού φορέα, για τους εγκατεστημένους στην Ελλάδα οικονομικούς φορείς, αποδεικνύεται μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων.

- (δ) Αν το κράτος-μέλος ή χώρα δεν εκδίδει τα υπό των περ. (α), (β), (ββ) και (γ) πιστοποιητικά ή όπου τα πιστοποιητικά αυτά δεν καλύπτουν όλες τις περιπτώσεις υπό 1 και 2 και 4 (β) του άρθρου 22 Α., το έγγραφο ή το πιστοποιητικό μπορεί να αντικαθίσταται από ένορκη βεβαίωση η οποία έχει εκδοθεί έως τρεις (3) μήνες πριν από την υποβολή της (προστέθηκε παρ. 12 στο άρθρο 80 Ν.4412/16 με την παρ. 7Α του άρθρου 43 Ν.4605/19) ή, στα κράτη - μέλη ή στις χώρες όπου δεν προβλέπεται ένορκη βεβαίωση, από υπεύθυνη δήλωση του ενδιαφερομένου ενώπιον αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, συμβολαιογράφου ή αρμόδιου επαγγελματικού ή εμπορικού

Αριθμός απόφασης: 1118/2020

οργανισμού του κράτους μέλους ή της χώρας καταγωγής ή της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ο οικονομικός φορέας. η οποία έχει συνταχθεί μετά την κοινοποίηση της πρόσκλησης για την υποβολή των δικαιολογητικών (προστέθηκε παρ. 12 στο άρθρο 80 Ν.4412/16 με την παρ. 7Α του άρθρου 43 Ν.4605/19)

Στην περίπτωση αυτή οι αρμόδιες δημόσιες αρχές παρέχουν επίσημη δήλωση στην οποία αναφέρεται ότι δεν εκδίδονται τα πιστοποιητικά της παρούσας παραγράφου ή ότι τα πιστοποιητικά αυτά δεν καλύπτουν όλες τις περιπτώσεις που αναφέρονται στα υπό 1 και 2 και 4 (β) του άρθρου 22 Α της παρούσας.

Αν διαπιστωθεί με οποιονδήποτε τρόπο ότι, στην εν λόγω χώρα εκδίδονται τα υπόψη πιστοποιητικά, η προσφορά του διαγωνιζόμενου απορρίπτεται.

(ε) Για τις λοιπές περιπτώσεις της παραγράφου Α.4 του άρθρου 22, υποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση η οποία έχει συνταχθεί μετά την κοινοποίηση της πρόσκλησης για την υποβολή των δικαιολογητικών(προστέθηκε παρ. 12 στο άρθρο 80 Ν.4412/16 με την παρ. 7Α του άρθρου 43 Ν.4605/19) του προσφέροντος ότι δεν συντρέχουν στο πρόσωπό του οι οριζόμενοι λόγοι αποκλεισμού.

Ειδικά για την περίπτωση θ της παραγράφου Α.4 του άρθρου 22, για τις εργοληπτικές επιχειρήσεις που είναι εγγεγραμμένες στο Μ.Ε.ΕΠ. υποβάλλονται πιστοποιητικά χορηγούμενα από τα αρμόδια επιμελητήρια και φορείς (ΤΕΕ, ΓΕΩΤΕΕ, ΕΕΤΕΜ) από τα οποία αποδεικνύεται ότι τα πρόσωπα με βεβαίωση του Μ.Ε.Κ. που στελεχώνουν την εργοληπτική επιχείρηση, δεν έχουν διαπράξει σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα. Τα παραπάνω πιστοποιητικά πρέπει να έχουν εκδοθεί έως (30) τριάντα εργάσιμες ημέρες πριν από την υποβολή τους (προστέθηκε παρ. 12 στο άρθρο 80 Ν.4412/16 με την παρ. 7Α του άρθρου 43 Ν.4605/19)

(στ) Δικαιολογητικά της παρ. Α.5 του Άρθρου 22

[...] Για την περίπτωση του άρθρου 22.Α.9. της παρούσας διακήρυξης, υπεύθυνη δήλωση του προσφέροντος ότι δεν έχει εκδοθεί σε βάρος του απόφαση αποκλεισμού, σύμφωνα με το άρθρο 74 του ν. 4412/2016.

Αριθμός απόφασης: 1118/2020

23.4. Δικαιολογητικά απόδειξης καταλληλότητας για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας του άρθρου 22.Β

(α) Όσον αφορά την καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας, οι προσφέροντες που είναι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα υποβάλλουν βεβαίωση εγγραφής στο Μ.Ε.ΕΠ86 στην/στις κατηγορία/ες Α1 τάξης και άνω για έργα Οδοποιίας ή Οικοδομικών

(β) Οι προσφέροντες που είναι εγκατεστημένοι σε λοιπά κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης προσκομίζουν τις δηλώσεις και πιστοποιητικά που περιγράφονται στο Παράρτημα ΧΙ του Προσαρτήματος Α του ν. 4412/2016.

(γ) Οι προσφέροντες που είναι εγκατεστημένοι σε κράτος μέλος του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ο.Χ) ή σε τρίτες χώρες που έχουν υπογράψει και κυρώσει τη ΣΑΣ, στο βαθμό που η υπό ανάθεση δημόσια σύμβαση καλύπτεται από τα Παραρτήματα 1, 2, 4 και 5 και τις γενικές σημειώσεις του σχετικού με την Ένωση Προσαρτήματος Ι της ως άνω Συμφωνίας, ή σε τρίτες χώρες που δεν εμπίπτουν στην προηγούμενη περίπτωση και έχουν συνάψει διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες με την Ένωση σε θέματα διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων, προσκομίζουν πιστοποιητικό αντίστοιχου επαγγελματικού ή εμπορικού μητρώου. Στην περίπτωση που χώρα δεν τηρεί τέτοιο μητρώο, το έγγραφο ή το πιστοποιητικό μπορεί να αντικαθίσταται από ένορκη βεβαίωση ή, στα κράτη - μέλη ή στις χώρες όπου δεν προβλέπεται ένορκη βεβαίωση, από υπεύθυνη δήλωση του ενδιαφερομένου ενώπιον αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, συμβολαιογράφου ή αρμόδιου επαγγελματικού ή εμπορικού οργανισμού της χώρας καταγωγής ή της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ο οικονομικός φορέας ότι δεν τηρείται τέτοιο μητρώο και ότι ασκεί τη δραστηριότητα του άρθρου 21 της παρούσας.

Τα παραπάνω πιστοποιητικά πρέπει να έχουν εκδοθεί έως (30) τριάντα εργάσιμες ημέρες πριν από την υποβολή τους (προστέθηκε παρ. 12 στο άρθρο 80 Ν.4412/16 με την παρ. 7Α του άρθρου 43 Ν.4605/19)

23.5. Δικαιολογητικά Οικονομικής και Χρηματοοικονομικής Επάρκειας του άρθρου 22.Γ

Η οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια των οικονομικών φορέων αποδεικνύεται:

Αριθμός απόφασης: 1118/2020

(α) για τις εγγεγραμμένες εργοληπτικές επιχειρήσεις στο Μ.Ε.Ε.Π:

- είτε από τη βεβαίωση εγγραφής στο Μ.Ε.Ε.Π, η οποία αποτελεί τεκμήριο των πληροφοριών που περιέχει

- είτε, στην περίπτωση που οι απαιτήσεις του άρθρου 22.Γ δεν καλύπτονται από τη βεβαίωση εγγραφής, με την υποβολή ενός ή περισσότερων από τα αποδεικτικά μέσα που προβλέπονται στο Μέρος Ι του Παραρτήματος XII (Αποδεικτικά μέσα για τα κριτήρια επιλογής) του Προσαρτήματος Α του ν. 4412/2016.

Σε κάθε περίπτωση, η βεβαίωση εγγραφής μπορεί να υποβάλλεται για την απόδειξη μόνο ορισμένων απαιτήσεων οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας του άρθρου 22.Γ, ενώ για την απόδειξη των λοιπών απαιτήσεων μπορούν να προσκομίζονται ένα ή περισσότερα από τα αποδεικτικά μέσα που προβλέπονται στο Μέρος Ι του Παραρτήματος XII του ν. 4412/2016, ανάλογα με την τιθέμενη στο άρθρο 22.Γ απαίτηση.

Ειδικά, για την απόδειξη της απαίτησης της μη υπέρβασης των ανώτατων επιτρεπτών ορίων ανεκτέλεστου υπολοίπου εργολαβικών συμβάσεων:

- με την υποβολή ενημερότητας πτυχίου εν ισχύει ή

- με την υποβολή υπεύθυνης δήλωσης του προσωρινού αναδόχου, συνοδευόμενης από πίνακα όλων των υπό εκτέλεση έργων (είτε ως μεμονωμένος ανάδοχος είτε στο πλαίσιο κοινοπραξίας ή υπεργολαβίας) και αναφορά για το ανεκτέλεστο υπόλοιπο ανά έργο και το συνολικό ανεκτέλεστο, για τις εργοληπτικές επιχειρήσεις που δεν διαθέτουν ενημερότητα πτυχίου κατά τις κείμενες διατάξεις [...].»

39. Επειδή, κατά τα παγίως γενόμενα δεκτά από τη νομολογία, η διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί κανονιστική πράξη, η οποία διέπει το διαγωνισμό και δεσμεύει τόσο την αναθέτουσα αρχή, η οποία διενεργεί αυτόν (ΕΣ Πράξεις VI Τμήματος 78/2007,19/2005,31/2003), όσο και τους διαγωνιζόμενους. Η δε παράβαση των διατάξεων (όρων) αυτής, οδηγεί σε ακυρότητα των εγκριτικών πράξεων του αποτελέσματος του διαγωνισμού και των κατακυρωτικών αυτού πράξεων (ΟΛΣΤΕ 2137/1993). Κατά συνέπεια, τυχόν παράβαση ουσιώδους όρου της διακήρυξης, είτε κατά τη διάρκεια του

Αριθμός απόφασης: 1118/2020

διαγωνισμού, είτε κατά τη συνομολόγηση της σύμβασης, καθιστά μη νόμιμη τη σχετική διαδικασία (ΕΣ Πράξη VI Τμήματος 78/2007).

40. Επειδή, η υποχρέωση διαφάνειας έχει μεταξύ άλλων ως σκοπό να αποκλείσει τον κίνδυνο αυθαιρεσίας εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής (βλ., C-278/14, *SC Enterprise Focused Solutions SRL* ECLI:EU:C:2015:228, σκ. 25 και απόφαση SAG ELV *Slovensko* κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 25 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία) και ο σκοπός αυτός δεν θα επιτυγχανόταν αν η αναθέτουσα αρχή μπορούσε να μην εφαρμόσει τους όρους στους οποίους η ίδια υποβλήθηκε (βλ., C-278/14, *SC Enterprise Focused Solutions SRL* ECLI:EU:C:2015:228, σκ. 27).

41. Επειδή, περαιτέρω επιβάλλεται η εφαρμογή των όρων της διακήρυξης κατά τρόπο ενιαίο για όλους τους προσφέροντες κατά την υποβολή, αλλά και αξιολόγηση προσφορών (ΔΕΕ, απόφαση της 18ης Οκτωβρίου 2001, C-19/00 *Siac Construction Ltd*, Συλλογή 2001, σ. I-7725, σκέψεις 34 και 44 και απόφαση της 25ης Απριλίου 1996, C-87/94, *Επιτροπή κατά Βελγίου*, Συλλογή 1996, σ. I-2043, σκέψη 54).

42. Επειδή η αρχή της ίσης μεταχείρισης προϋποθέτει, περαιτέρω, ότι όλοι οι όροι και τρόποι διεξαγωγής της διαδικασίας αναθέσεως πρέπει να διατυπώνονται με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία στην προκήρυξη του διαγωνισμού ή στη συγγραφή υποχρεώσεων, κατά τρόπον ώστε, αφενός να παρέχεται σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και κανονικά επιμελείς υποψηφίους η δυνατότητα να κατανοούν το ακριβές περιεχόμενό τους και να τους ερμηνεύουν με τον ίδιο τρόπο και, αφετέρου, να καθίσταται δυνατός ο εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής αποτελεσματικός και επί ίσοις όροις έλεγχος τους αν οι προσφορές των υποψηφίων ανταποκρίνονται στα κριτήρια που διέπουν την εν λόγω σύμβαση (βλ., μεταξύ άλλων, για την αρχή της ίσης μεταχείρισης των οικονομικών φορέων στο πλαίσιο ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων τις αποφάσεις: της 29ης Απριλίου 2004, *Επιτροπή κατά CAS Succhi di Frutta*, C-496/99 P, EU:C:2004:236, σκέψη 110, και της 12ης Μαρτίου 2015, *eVigilo*, C-538/13, EU:C:2015:166, σκέψη 33, της 22ας Ιουνίου 1993, *Επιτροπή κατά Δανίας*, C-243/89, EU:C:1993:257, σκέψη 33, της 25ης Απριλίου 1996, *Επιτροπή κατά Βελγίου*, C-87/94, EU:C:1996:161, σκέψη 51, της 18ης Οκτωβρίου 2001, *SIAC Construction*, C-19/00, EU:C:2001:553,

Αριθμός απόφασης: 1118/2020

σκέψη 33, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, *Μηχανική*, C-213/07, EU:C:2008:731, σκέψη 45, της 24ης Μαΐου 2016, *MT Højgaard και Züblin*, C-396/14, EU:C:2016:347, σκέψη 37, της 25ης Απριλίου 1996, *Επιτροπή κατά Βελγίου*, C-87/94, EU:C:1996:161, σκέψη 54, της 12ης Δεκεμβρίου 2002, *Universale-Bau*, C-470/99, EU:C:2002:746, σκέψη 93, της 12ης Μαρτίου 2015, *eVigilo*, C-538/13, EU:C:2015:166, σκέψη 33, της 29ης Μαρτίου 2012, *SAG ELV Slovensko* κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 36, καθώς και της 10ης Οκτωβρίου 2013, *Manona*, C-336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 31).

43. Επειδή οι όροι που τίθενται επί ποινή αποκλεισμού από τη διακήρυξη, αποτελούν δέσμια αρμοδιότητα της Επιτροπής Διαγωνισμού να αποκλείσει την παρουσιάζουσα έλλειψη/απόκλιση προσφορά (ΣΤΕ 743/2000), σύμφωνα με την αρχή της ισότιμης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων και της διαφάνειας της διαδικασίας, που επιβάλλει την εφαρμογή τους κατά τρόπο ενιαίο για όλους τους προσφέροντες κατά την υποβολή, αλλά και αξιολόγηση προσφορών (ΔΕΕ, απόφαση της 18ης Οκτωβρίου 2001, C-19/00 *Siac Construction Ltd*, Συλλογή 2001, σ. I-7725, σκέψεις 34 και 44 και απόφαση της 25ης Απριλίου 1996, C-87/94, *Επιτροπή κατά Βελγίου*, Συλλογή 1996, σ. I-2043, σκέψη 54). Επομένως και βάσει της αρχής της τυπικότητας που διέπει τις διαγωνιστικές διαδικασίες, δεν μπορούν να τεθούν εκποδών διατάξεις που θεσπίσθηκαν επί ποινή αποκλεισμού (βλ., στο ίδιο πνεύμα, απόφαση της 29ης Απριλίου 2004, C 496/99 P, *Επιτροπή κατά CAS Succhi di Frutta*, Συλλογή 2004, σ. I 3801, σκέψη 115).

44. Επειδή, σε κάθε περίπτωση, η αναθέτουσα αρχή κρίνει τις προσφορές επί ίσοις όροις και με προσήλωση στην λεκτική αποτύπωση των όρων της κανονιστικής πράξης στα πλαίσια της αρχής της τυπικότητας, απορρίπτοντας κατά δέσμια αρμοδιότητα προσφορά που παραβιάζει απαράβατους όρους της διακήρυξης.

45. Επειδή η αρχή της τυπικότητας, η οποία διέπει γενικά τη διενέργεια των διαγωνισμών (βλ. ΣΤΕ 2889/2011, 4343/2005 κ.ά. βλ. και Ε.Α. 228/2013, 111/2006, 597/2007 κ. ά.) εξυπηρετεί τις ανάγκες της διαφάνειας, της αποφυγής του κινδύνου αλλοίωσης των προσφορών και της ευχερούς εξέτασης και αξιολόγησής τους (Δ. Ράικος, *Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων*, Β΄ Έκδοση, Εκδόσεις ΣΑΚΚΟΥΛΑ, 2017, σελ. 195 επ.). Σύμφωνα, δε, με την

Αριθμός απόφασης: 1118/2020

εν λόγω αρχή, δεν επιτρέπεται να τεθούν εκποδών διατάξεις της διακηρύξεως, οι οποίες θεσπίζουν υποχρέωση υποβολής με την προσφορά ορισμένων στοιχείων που απαιτούνται επί ποινή αποκλεισμού από τον διαγωνισμό.

46. Επειδή οι αρχές της τυπικότητας, της διαφάνειας και της δημοσιότητας που διέπουν τους δημόσιους διαγωνισμούς επιτάσσουν να καθορίζονται σαφώς στην διακήρυξη οι όροι και οι προϋποθέσεις συμμετοχής στον διαγωνισμό καθώς και τα κριτήρια ανάθεσης της δημόσιας σύμβασης (βλ. ΕΣ 133/2008, Πράξη, Τμ. VI) με στόχο την επίτευξη πλήρους διαφάνειας και προστασίας του ανταγωνισμού (βλ. ΕΣ 2263/2011, 2016/2010, Τμ. VI).

47. Επειδή, είναι θεμιτός και σύμφωνος με την αρχή της τυπικότητας, της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης ο αποκλεισμός υποψηφίου λόγω μη τήρησης υποχρεώσεων που απορρέουν από τα σχετικά με τη διαδικασία έγγραφα και την ισχύουσα εθνική νομοθεσία καθόσον είναι σαφής (βλ. εξ αντιδιαστολής Απόφαση *Pirro Pizzo*, C-27/2015 της 2ας Ιουνίου 2016, σκέψη 51, όπου κρίθηκε ότι δεν επιτρέπεται ο αποκλεισμός οικονομικού φορέα από διαδικασία συνάψεως δημόσιας συμβάσεως, λόγω μη τήρησης από τον φορέα αυτόν υποχρεώσεως η οποία δεν προκύπτει ρητώς από τα σχετικά με τη διαδικασία αυτή έγγραφα ή από την ισχύουσα εθνική νομοθεσία, αλλά από την ερμηνεία της εν λόγω νομοθεσίας και των εν λόγω εγγράφων, καθώς και από την εκ μέρους των εθνικών διοικητικών αρχών και των εθνικών δικαστηρίων συμπλήρωση των κενών των εγγράφων και της νομοθεσίας).

48. Επειδή, εξάλλου, σε περίπτωση που η ίδια η διακήρυξη χρησιμοποιεί όρους, όπως «*με ποινή αποκλεισμού...*», «*με ποινή απαραδέκτου...*», «*οι συμμετέχοντες πρέπει...*» ή άλλους παρόμοιους, είναι προφανές ότι οι όροι αυτοί θεωρούνται ουσιώδεις και συνεπώς οποιαδήποτε απόκλιση της προσφοράς από αυτούς οδηγεί σε απόρριψη της (βλ. Γνμδ ΝΣΚ 70/2002).

49. Επειδή σε συνέχεια των ως άνω σύμφωνα με το Ελεγκτικό Συνέδριο λόγω της εφαρμοζόμενης στους δημόσιους διαγωνισμούς αρχής της τυπικότητας, είχε κριθεί κατά το προγενέστερο θεσμικό καθεστώς ότι όλες οι διατάξεις της Διακήρυξης καθιερώνουν ουσιώδεις όρους με εξαίρεση

Αριθμός απόφασης: 1118/2020

εκείνες για τις οποίες προκύπτει το αντίθετο, με συνέπεια, ελλείπει αντίθετης ρητής διάταξης, τυχόν παραβίαση διατάξεων που αφορούν τον τρόπο υποβολής των προσφορών των διαγωνιζομένων συνεπάγεται το απαράδεκτο αυτών (Ελ. Συν. VI Τμήμα, Αποφ. 24995, 1949/2009. Πρ. 115, 10/2008, 222/2005, Ζ΄ Κλιμάκιο, Πρ. 116/2012, 1177/2009), πολλώ, δε, μάλλον όταν υφίσταται ρητή πρόβλεψη ότι συγκεκριμένος όρος τίθεται επί ποινή αποκλεισμού.

50. Επειδή οι όροι που τίθενται επί ποινή αποκλεισμού από τη διακήρυξη, αποτελούν δέσμια αρμοδιότητα της Επιτροπής Διαγωνισμού να αποκλείσει την παρουσιάζουσα έλλειψη/απόκλιση προσφορά (βλ. ΣΤΕ 743/2000), σύμφωνα με την αρχή της ισότιμης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων και της διαφάνειας της διαδικασίας, που επιβάλλει την εφαρμογή τους κατά τρόπο ενιαίο για όλους τους προσφέροντες κατά την υποβολή, αλλά και αξιολόγηση προσφορών (βλ. ΔΕΕ, απόφαση της 18ης Οκτωβρίου 2001, C-19/00 *Siac Construction Ltd*, Συλλογή 2001, σ. I-7725, σκέψεις 34 και 44 και απόφαση της 25ης Απριλίου 1996, C-87/94, *Επιτροπή κατά Βελγίου*, Συλλογή 1996, σ. I-2043, σκέψη 54).

51. Επειδή, το ΕΕΕΣ/ΤΕΥΔ αποτελεί πρότυπο τεύχος με δεσμευτική ισχύ, το οποίο χρησιμοποιείται υποχρεωτικά από τις αναθέτουσες αρχές σε διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων του Βιβλίου Ι του Ν.4412/2016, προκειμένου οι συμμετέχοντες στις ως άνω διαγωνιστικές διαδικασίες, κατά το χρόνο υποβολής των αιτήσεων συμμετοχής ή των προσφορών τους να δηλώνουν υπεύθυνα ότι, αντιστοίχως προς τις απαιτήσεις της διακήρυξης, δεν εμπίπτουν στις καταστάσεις εκείνες που συνιστούν λόγους αποκλεισμού, όπως και ότι πληρούν τα ανάλογα με τη διακήρυξη κριτήρια ποιοτικής επιλογής, ως προκαταρκτική απόδειξη της προσωπικής τους κατάστασης, ώστε να θεμελιώσουν κατ' αρχήν το δικαίωμα συμμετοχής τους στο διαγωνισμό (βλ. Α.Ε.Π.Π 136/2017).

52. Επειδή, το ΕΕΕΣ/ΤΕΥΔ παρέχει προαπόδειξη προς τον σκοπό της επιτάχυνσης των διαγωνιστικών διαδικασιών και ελάφρυνσης των διαγωνιζομένων από την υποχρέωση προσκόμισης πολυάριθμων πιστοποιητικών και εγγράφων ως προς τα κριτήρια αποκλεισμού και επιλογής και ενέχει, προϋποθέτει και ερείδεται επί μιας καταρχήν εμπιστοσύνης ως

Αριθμός απόφασης: 1118/2020

προς τον προσφέροντα οικονομικό φορέα και όσον αφορά τα εξ αυτού δηλούμενα, τα οποία θα ελεγχθούν επισταμένως κατά το στάδιο αξιολόγησης δικαιολογητικών κατακύρωσης πριν την οριστικοποίηση της ανακήρυξης του ως αναδόχου.

53. Επειδή, δέσμια αρμοδιότητα υπάρχει, όταν το διοικητικό όργανο, εφόσον διαπιστώσει ότι συντρέχουν οι προβλεπόμενες από τους κανόνες δικαίου πραγματικές ή νομικές προϋποθέσεις για την εφαρμογή τους, είναι υποχρεωμένο να εκδώσει διοικητική πράξη που περιέχει ορισμένη ατομική ρύθμιση, την οποία προκαθορίζουν οι κανόνες αυτοί (Επαμεινώνδας Π. Σπηλιωτόπουλος, *Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου*, Νομική Βιβλιοθήκη, 2017, 1ος τόμος, 15η έκδοση σελ. 138).

54. Επειδή από το σύνολο της κείμενης νομοθεσίας καθίσταται σαφές ότι η ψηφιακή υπογραφή στο πλαίσιο των διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων στοχεύει στην αντικατάσταση της φυσικής υπογραφής, παρέχοντας παράλληλα και τα εχέγγυα γνησιότητά της, ενώ συνιστά *sine qua non* προϋπόθεση παραδεκτής υποβολής του εγγράφου ως ηλεκτρονικού, ήτοι του οποίου η υπογραφή παράγεται (εξ ολοκλήρου ή απλώς αποτυπώνεται) με τη βοήθεια της ηλεκτρονικής τεχνολογίας, δεδομένης της υποχρεωτικής ηλεκτρονικής διαδικασίας υποβολής.

55. Επειδή από το σύνολο της εν λόγω διακήρυξης καθίσταται σαφές βάσει ρητών προβλέψεων και παραπομπών στην Κοινή Υπουργική Απόφαση 5 ΚΥΑ 117384/26.10.2017 ότι όλα τα ιδιωτικά έγγραφα που υποβάλλονται στο διαδικτυακό τόπο του διαγωνισμού πρέπει να φέρουν εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή με χρήση εγκεκριμένων πιστοποιητικών.

56. Επειδή έχει κριθεί (βλ. Ελ. Συν 1739/2016 Μείζων Σύνοψη) ότι: α) ως «ηλεκτρονική υπογραφή» νοείται ένα σύνολο δεδομένων σε ηλεκτρονική μορφή, τα οποία χρησιμεύουν ως μέθοδος απόδειξης της γνησιότητας, ενώ ως «ψηφιακή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή» νοείται εκείνη που συνδέεται μονοσήμαντα με τον υπογράφο και είναι ικανή να καθορίσει ειδικά και αποκλειστικά την ταυτότητα του, έχει δημιουργηθεί με μέσα που ο υπογράφων μπορεί να διατηρήσει υπό τον αποκλειστικό του έλεγχο και συνδέεται με τα δεδομένα στα οποία αναφέρεται, με τρόπο ώστε να μπορεί

Αριθμός απόφασης: 1118/2020

να εντοπισθεί επακόλουθη αλλοίωση των δεδομένων, β) για τη δημιουργία ψηφιακής υπογραφής απαιτείται ο υπογράφων να κατέχει διατεταγμένο υλικό ή λογισμικό που χρησιμοποιείται για την εφαρμογή των «δεδομένων δημιουργίας της υπογραφής», για την επαλήθευση των οποίων απαιτείται η χρήση των «δεδομένων επαλήθευσης υπογραφής» (κώδικες ή δημόσια κρυπτογραφικά κλειδιά) και η έκδοση ηλεκτρονικής βεβαίωσης, ήτοι ψηφιακού πιστοποιητικού που συνδέει μονοσήμαντα τα «δεδομένα επαλήθευσης μιας υπογραφής» (ή δημόσιο κλειδί) με ένα συγκεκριμένο φυσικό πρόσωπο και επιβεβαιώνει την ταυτότητα του, εξασφαλίζει τη γνησιότητα του υπογραφόμενου κατ' αυτόν τον τρόπο εγγράφου, την ακεραιότητα του, την εμπιστευτικότητα και τη μη αποποίηση της ευθύνης του υπογράφοντος, γ) η ψηφιακή υπογραφή που βασίζεται σε αναγνωρισμένο πιστοποιητικό, ήτοι ηλεκτρονική βεβαίωση που εκδίδεται από «πάροχο υπηρεσιών πιστοποίησης» και δημιουργείται από ασφαλή διάταξη δημιουργίας υπογραφής, ήτοι από διάταξη που διασφαλίζει, αφενός ότι τα δεδομένα δημιουργίας υπογραφής που χρησιμοποιήθηκαν είναι κατ' ουσίαν μοναδικά και απόρρητα και δεν μπορούν με εύλογη βεβαιότητα να αντληθούν από αλλού, ενώ προστατεύονται αποτελεσματικά από το νομίμως υπογράφοντα κατά της χρησιμοποίησής τους από τρίτους και αφετέρου ότι η υπογραφή προστατεύεται από πλαστογραφία με τα μέσα της σύγχρονης τεχνολογίας, επέχει θέση ιδιόχειρης υπογραφής, τόσο κατά το ουσιαστικό όσο και κατά το δικονομικό δίκαιο, ενώ συνιστά μέθοδο απόδειξης της γνησιότητας του ηλεκτρονικού εγγράφου. Επομένως, τα ηλεκτρονικά έγγραφα που φέρουν ασφαλή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή εξομοιώνονται, από πλευράς έννομων συνεπειών, πλήρως, με τα ιδιοχείρως υπογεγραμμένα έγγραφα και αναπτύσσουν αυξημένη αποδεικτική δύναμη (άρθρο 445 ΚΠολΔ) και, εφόσον η γνησιότητα του περιεχομένου τους δεν αμφισβητείται, αποτελούν πλήρη απόδειξη ότι η δήλωση που περιέχουν προέρχεται από τον ψηφιακώς υπογράφοντα δ) τα πιστοποιητικά δημιουργίας ψηφιακής υπογραφής που έχουν εκδοθεί από φορέα παροχής υπηρεσιών πιστοποίησης εγκατεστημένο σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στους καλυπτόμενους από τη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ηλεκτρονική υπογραφή τομείς, συνεπάγονται τις ίδιες έννομες

Αριθμός απόφασης: 1118/2020

συνέπειες με τις αντίστοιχες υπηρεσίες πιστοποίησης, που παρέχονται από πάροχο υπηρεσιών πιστοποίησης, ο οποίος είναι εγκατεστημένος στην Ελλάδα, τα δε προϊόντα ψηφιακής υπογραφής, τα οποία συνάδουν με την κείμενη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συνεπάγονται τις ίδιες έννομες συνέπειες με τα αντίστοιχα προϊόντα ψηφιακής υπογραφής, τα οποία προέρχονται από την Ελλάδα, ε) ηλεκτρονικό έγγραφο είναι το σύνολο των δεδομένων, τα οποία, αφού εγγραφούν στο μαγνητικό δίσκο ενός Η/Υ, αποτυπώνονται στη συνέχεια, κατά τρόπο αναγνώσιμο από τον άνθρωπο, στην οθόνη του Η/Υ ή εκτυπώνονται στον προσαρτημένο εκτυπωτή (print - out) και αποτελούν απεικόνιση της εγγραφής που έχει καταχωρηθεί στη μαγνητική επιφάνεια του σκληρού δίσκου του Η/Υ. Συνεπώς, έγγραφα που εκδίδονται ηλεκτρονικά, με χρήση προηγμένης ηλεκτρονικής (ψηφιακής) υπογραφής που πληροί τις απαιτήσεις της Οδηγίας 99/93/ΕΚ, θεωρούνται νομίμως υπογεγραμμένα, έχουν δε την ίδια νομική και αποδεικτική ισχύ με τα έγγραφα που φέρουν ιδιόχειρη υπογραφή και έχουν ισχύ πρωτοτύπου με την έκδοσή τους και μόνο, χωρίς να απαιτείται οποιαδήποτε επικύρωσή τους.

57. Επειδή κατά την έννοια των ανωτέρω διατάξεων ερμηνευόμενων ενόψει και των αρχών της τυπικότητας, της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων και της διαφάνειας που διέπουν τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων, η συνυποβολή της υπεύθυνης δήλωσης στο σταθερό χρονικό σημείο της υποβολής της από τον διαγωνιζόμενο με το προβλεπόμενο σε αυτές περιεχόμενο, αποτελεί ουσιώδη τυπική προϋπόθεση συμμετοχής στο διαγωνισμό, παράβαση δε του εν λόγω κανόνα εκ μέρους του συμμετέχοντος στο διαγωνισμό, δηλαδή παράλειψη συνυποβολής με την προσφορά, της δήλωσης αυτής ή υποβολής ελλιπούς κατά περιεχόμενο δήλωσης, καθιστά την υποβληθείσα προσφορά του απαράδεκτη (βλ. Ε.Α. Σ.Τ.Ε. 1319, 668, 422, 133/2009).

58. Επειδή αφενός η ψηφιακή υπογραφή συνδέεται μονοσήμαντα με τον υπογράφοντα αφετέρου η προσήκουσα υπογραφή της υπεύθυνης δήλωσης αποτελεί ουσιώδες στοιχείο αυτής, ώστε η δήλωση να είναι έγκυρη (ΔΕφαΘ (Ασφ) 93/2013, ΣτΕ 2017/2010, ΕΑ ΣτΕ 234/2010, πρβλ. ΕΑ 736/2009, 938/2007).

Αριθμός απόφασης: 1118/2020

59.Επειδή ψηφιοποίηση ονομάζεται η διαδικασία μετατροπής στοιχείων όπως έγγραφου, κείμενου, εικόνας, αντικείμενου ή σήματος από αναλογική σε ψηφιακή μορφή για την εισαγωγή τους στον υπολογιστή, ώστε να μπορέσουν να αποθηκευτούν και να γίνουν αντικείμενο επεξεργασίας από τον χρήστη. Οι δε συσκευές που χρησιμοποιούνται για την ψηφιοποίηση είναι οι ψηφιακές φωτογραφικές μηχανές και οι σαρωτές (scanner).

60. Επειδή έτι η ψηφιοποιημένη ιδιόχειρη υπογραφή συνιστά αντίγραφο της πρωτότυπης ιδιόχειρης υπογραφής και δεν έχει την ίδια ισχύ με την ψηφιακή ή/και την ιδιόχειρη.

61. Επειδή στην υπό εξέταση προσφυγή ο προσφεύγων υποστηρίζει, μεταξύ άλλων ότι η προσφορά της παρεμβαίνουσας έπρεπε να απορριφθεί διότι στο στάδιο υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης δεν υπέβαλε εκτύπωση των Στοιχείων Μητρώου/ Επιχείρησης μέσω της προσωποποιημένης πληροφόρησης του taxisnet από την οποία να προκύπτει ότι δεν έχουν ανασταλεί οι οικονομικές της δραστηριότητες τόσο κατά την υποβολή της προσφοράς της όσο και κατά το χρόνο υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης.

Περαιτέρω, η αναθέτουσα αρχή στις απόψεις της αναφέρει σχετικά ότι αναζήτησε η ίδια το απαιτούμενο δικαιολογητικό μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων όπου διαπίστωσε τη μη αναστολή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων της.

Αντικρούοντας τις απόψεις της αναθέτουσας αρχής ο προσφεύγων στο υπόμνημά του υποστηρίζει ότι η αναθέτουσα αρχή αποδέχεται την έλλειψη του εν θέματι δικαιολογητικού και μη νομίμως το αναζήτησε αυτεπαγγέλτως δοθέντος ότι η παρεμβαίνουσα δεν περιέλαβε στο υποβληθέν ΤΕΥΔ της σχετική δήλωση που να της παρέχει αυτή την εξουσία, ενώ η αόριστη συγκατάθεση της παρεμβαίνουσας για πρόσβαση σε εθνικές βάσεις δεδομένων δεν αρκεί.

Εξάλλου, η παρεμβαίνουσα στην παρέμβασή της υποστηρίζει ότι στο ΤΕΥΔ έχει δώσει τη συγκατάθεσή της στην αναθέτουσα αρχή για την αναζήτηση δικαιολογητικών.

62. Επειδή σύμφωνα με την επίμαχη Διακήρυξη, στο άρθρο 22.Α.4 περ. β προβλέπεται ρητώς και σαφώς ότι αποκλείεται από τη συμμετοχή στη

Αριθμός απόφασης: 1118/2020

διαδικασία σύναψης της παρούσας σύμβασης, οικονομικός φορέας ο οποίος έχει αναστείλει τις επιχειρηματικές του δραστηριότητες, ενώ στο άρθρο 23.3 περ. γ προβλέπεται ρητώς και σαφώς ότι η μη αναστολή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων του οικονομικού φορέα, για τους εγκατεστημένους στην Ελλάδα οικονομικούς φορείς αποδεικνύεται μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Με εκτύπωση της καρτέλας “Στοιχεία Μητρώου/ Επιχείρησης”, όπως αυτά εμφανίζονται στο taxisnet). Στις δε τελικές δηλώσεις του Μέρους VI του ΤΕΥΔ που όφειλαν να συμπληρώσουν και να υποβάλουν εν προκειμένω οι συμμετέχοντες, προβλέπεται ρητώς ότι η αναθέτουσα αρχή ή ο αναθέτων φορέας έχει τη δυνατότητα να λάβει τα σχετικά δικαιολογητικά απευθείας με πρόσβαση σε εθνική βάση δεδομένων σε οποιοδήποτε κράτος μέλος αυτή διατίθεται δωρεάν [υπό την προϋπόθεση ότι ο οικονομικός φορέας έχει παράσχει τις απαραίτητες πληροφορίες (διαδικτυακή διεύθυνση, αρχή ή φορέα έκδοσης, επακριβή στοιχεία αναφοράς των εγγράφων) που παρέχουν τη δυνατότητα στην αναθέτουσα αρχή ή στον αναθέτοντα φορέα να το πράξει. Όπου απαιτείται, τα στοιχεία αυτά πρέπει να συνοδεύονται από τη σχετική συγκατάθεση για την εν λόγω πρόσβαση]. Στο δε άρθρο 23.2 προβλέπεται ότι το δικαίωμα συμμετοχής και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής, όπως ορίστηκαν στα άρθρα 21 και 22 της παρούσας, κρίνονται κατά την υποβολή της προσφοράς, κατά την υποβολή των δικαιολογητικών, σύμφωνα με το άρθρο 4.2 (α έως δ) και κατά τη σύναψη της σύμβασης, σύμφωνα με το άρθρο 4.2 (ε) της Διακήρυξης.

63. Επειδή, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, η παρεμβαίνουσα, ως βασίμως υποστηρίζει ο προσφεύγων, υπέβαλε ΤΕΥΔ στο οποίο δηλώνει μεν προαποδεικτικώς ότι δεν έχουν ανασταλεί οι επιχειρηματικές του δραστηριότητες και, παράλληλα, στο ερώτημα εάν η σχετική τεκμηρίωση διατίθεται ηλεκτρονικά, δεν απαντά ενώ στις τελικές δηλώσεις δηλώνει αόριστα ότι παρέχει τη συγκαταθέσή του η αναθέτουσα αρχή να λάβει τα σχετικά δικαιολογητικά απευθείας με πρόσβαση σε εθνική βάση δεδομένων. Παράλληλα, με τα δε δικαιολογητικά κατακύρωσης η παρεμβαίνουσα δεν υπέβαλε εκτύπωση από το taxisnet «Στοιχεία Μητρώου/Επιχείρησης» προκειμένου να αποδείξει τη μη αναστολή της

Αριθμός απόφασης: 1118/2020

επιχειρηματικής της δραστηριότητας, ως βασίμως υποστηρίζει ο προσφεύγων, γεγονός που δεν αμφισβητεί ούτε η ίδια ούτε η αναθέτουσα αρχή.

64. Επειδή, σύμφωνα με τα ως άνω διαλαμβανόμενα, η παρεμβαίνουσα δεν αποδεικνύει τη μη αναστολή της επιχειρηματικής της δραστηριότητας ούτε κατά την υποβολή της προσφοράς της ούτε κατά την υποβολή των δικαιολογητικών κατακύρωσης με την προσκόμιση του απαιτούμενου δικαιολογητικού ενώ προκύπτει σαφώς η υποχρέωση του προσωρινού αναδόχου να προσκομίσει με τα δικαιολογητικά κατακύρωσης και την εκτύπωση της καρτέλας «Στοιχεία Μητρώου/ Επιχείρησης» προς απόδειξη της μη συνδρομής της αναστολής της επιχειρηματικής του δραστηριότητας τόσο κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς όσο και κατά το χρόνο κατάθεσης των δικαιολογητικών κατακύρωσης. Απορριπτέοι είναι δε οι ισχυρισμοί τόσο της παρεμβαίνουσας όσο και της αναθέτουσας αρχής σχετικά με τη δυνατότητα της αναθέτουσας αρχής προς αυτεπάγγελτη αναζήτηση των πιστοποιητικών, καθώς προϋποθέτει ότι στο ΤΕΥΔ έχει δηλωθεί ότι υφίσταται η σχετική πρόσβαση ηλεκτρονικώς καθώς και τα συγκεκριμένα στοιχεία αναφοράς των εγγράφων, το οποίο, εν προκειμένω, δεν ισχύει. Επομένως, η αναθέτουσα αρχή όφειλε κατά δέσμια αρμοδιότητα, σύμφωνα με τις αρχές της τυπικότητας, της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας να απορρίψει την προσφορά της παρεμβαίνουσας. Συνακόλουθα, ο οικείος λόγος της προσφυγής πρέπει να γίνει δεκτός.(βλ. ΑΕΠΠ 826/2020, εισηγήτρια Ε. Αψοκάρδου).

Κατά την μειοψηφούσα γνώμη του Μέλους Ι. Θεμελή, παρότι η αναθέτουσα αρχή δεν υποχρεώνεται να αναζητήσει αυτεπαγγέλτως το σχετικό αποδεικτικό, ωστόσο όμως υπό τις περιστάσεις δηλ. εφόσον εν τέλει το αναζήτησε χωρίς εναντίωση της παρεμβαίνουσας, επομένως, ορθά και νόμιμα αναζητήθηκε και κτήθηκε από την αναθέτουσα αρχή η σχετική βεβαίωση ΑΑΔΕ, δεδομένου ότι τούτο εγένετο με πρόσβαση σε εθνική βάση δεδομένων με ελεύθερη (δωρεάν) πρόσβαση, η οποία είναι πασίγνωστη στην Ελλάδα βάση δεδομένων, επί τη βάσει στοιχείων δηλωθέντων στο ΤΕΥΔ (ΑΦΜ, επωνυμία), ώστε να μην απαιτείται η δήλωση στο ΤΕΥΔ περαιτέρω στοιχείων που παρέχουν τη δυνατότητα στην αναθέτουσα αρχή ή στον

Αριθμός απόφασης: 1118/2020

αναθέτοντα φορέα να το πράξει (σκέψη 63), ενώ εξ άλλου ούτε ειδική συγκατάθεση του διαγωνιζομένου απαιτείται δεδομένου ότι πρόκειται περί βάσης δεδομένων ελεύθερα προσβάσιμης, όπου δηλ. δεν απαιτείται η συγκατάθεση του ενδιαφερόμενου (σκέψη 63).

65. Επειδή στην υπό εξέταση προσφυγή ο προσφεύγων υποστηρίζει, μεταξύ άλλων ότι η προσφορά της παρεμβαίνουσας έπρεπε να απορριφθεί διότι στο στάδιο υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης όλες οι υπεύθυνες δηλώσεις που υπέβαλε δεν διέθεταν ψηφιακή υπογραφή.

Περαιτέρω, η αναθέτουσα αρχή στις απόψεις της αναφέρει ότι οι υπεύθυνες δηλώσεις υπογεγραμμένες και σκαναρισμένες επισυνάφθηκαν σε ενιαίο αρχείο τύπου pdf με ηλεκτρονική υπογραφή στην αίτηση.

Προς αντίκρουση των απόψεων της αναθέτουσας αρχής ο προσφεύγων υποστηρίζει στο Υπόμνημά του ότι η αναθέτουσα αρχή αποδέχεται την έλλειψη ψηφιακής υπογραφής η οποία δεν δύναται να υποκατασταθεί με την υπογραφή της αίτησης υποβολής τους καθώς δεν προκύπτει ούτε ο εκδότης της υπογραφής ούτε η ημεροχρονολογία της υπογραφής της των υπεύθυνων δηλώσεων και, άρα, δεν προκύπτει με βεβαιότητα η δέσμευση του προσωρινού αναδόχου σε σχέση με τα δηλωθέντα έναντι της αναθέτουσας αρχής.

Εξάλλου, η παρεμβαίνουσα στην παρέμβασή της αναφέρει ότι οι υπεύθυνες δηλώσεις αποτελούν τμήμα του ενιαίου αρχείου που υπέβαλε από το οποίο προκύπτει η ημερομηνία υποβολής τους καθώς και η γνησιότητά τους και ο χρόνος υπογραφής τους από την ηλεκτρονική υπογραφή του εν λόγω αρχείου.

66. Επειδή σύμφωνα με την επίμαχη Διακήρυξη, στο άρθρο 4.2 προβλέπεται ρητώς και σαφώς ότι τα δικαιολογητικά του προσωρινού αναδόχου υποβάλλονται από τον οικονομικό φορέα ηλεκτρονικά, μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας» στην αναθέτουσα αρχή, ότι αποδεικτικά τα οποία αποτελούν ιδιωτικά έγγραφα μπορεί να γίνονται αποδεκτά και με απλή φωτοτυπία εφόσον συνυποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση στην οποία να βεβαιώνεται η ακρίβειά τους καθώς και ότι η υπεύθυνη δήλωση πρέπει να έχει συνταχθεί μετά την κοινοποίηση της πρόσκλησης για την υποβολή των δικαιολογητικών κατακύρωσης, ενώ στην υποσημείωση 78 αναφέρεται ρητώς

Αριθμός απόφασης: 1118/2020

ότι οι υπεύθυνες δηλώσεις του παρόντος τεύχους φέρουν εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή που υποστηρίζεται από εγκεκριμένο πιστοποιητικό και έχουν συνταχθεί μετά την κοινοποίηση της πρόσκλησης για την υποβολή των δικαιολογητικών κατακύρωσης, ενώ σε πλείστα σημεία της εν λόγω διακήρυξης καθίσταται σαφές βάσει ρητών προβλέψεων και παραπομπών στην ΚΥΑ 117384/26.10.2017, ότι όλα τα ιδιωτικά έγγραφα που υποβάλλονται στο διαδικτυακό τόπο του διαγωνισμού πρέπει να φέρουν εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή με χρήση εγκεκριμένων πιστοποιητικών. Παράλληλα, καθίσταται σαφές ότι η ψηφιακή υπογραφή στο πλαίσιο των διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων στοχεύει στην αντικατάσταση της φυσικής υπογραφής ως προϋπόθεση παραδεκτής υποβολής του εγγράφου ως ηλεκτρονικού καθώς και ότι η ψηφιοποιημένη ιδιόχειρη υπογραφή συνιστά αντίγραφο της πρωτότυπης ιδιόχειρης υπογραφής και δεν έχει την ίδια ισχύ με την ψηφιακή ή/και την ιδιόχειρη. Ως εκ τούτου, αφενός μεν η ψηφιακή υπογραφή συνδέεται μονοσήμαντα με τον υπογράφοντα αφετέρου η προσήκουσα υπογραφή της υπεύθυνης δήλωσης αποτελεί ουσιώδες στοιχείο αυτής, ώστε η δήλωση να είναι έγκυρη.

67. Επειδή, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, η παρεμβαίνουσα υπέβαλε ένα αρχείο τύπου pdf όπου περιλαμβάνει όλα τα επιμέρους απαιτούμενα δικαιολογητικά κατακύρωσης, τα οποία συνοδεύει αίτηση υποβολής τους ηλεκτρονικά υπογεγραμμένα από την παρεμβαίνουσα και τις επισυναπτόμενες υπεύθυνες δηλώσεις να έχουν (ψηφιοποιημένη) ιδιόχειρη υπογραφή της παρεμβαίνουσας, γεγονός που δεν αμφισβητεί ούτε η αναθέτουσα αρχή ούτε η παρεμβαίνουσα.

68. Επειδή, σύμφωνα με τα ως άνω διαλαμβανόμενα, οι υποβληθείσες με τα δικαιολογητικά κατακύρωσης υπεύθυνες δηλώσεις της παρεμβαίνουσας που διαθέτουν (ψηφιοποιημένη) ιδιόχειρη υπογραφή συνιστούν αντίγραφα που δεν έχουν την ίδια ισχύ με την ψηφιακή ή/και την ιδιόχειρη υπογραφή προκειμένου να συνδεθούν μονοσήμαντα με τον υπογράφοντα και να καταστούν έγκυρες. Εξάλλου, ως βασίμως υποστηρίζει ο προσφεύγων, δεν δύναται η ηλεκτρονική υπογραφή της επισυναπτόμενης αίτησης να καλύψει

Αριθμός απόφασης: 1118/2020

την έλλειψη έγκυρης υπογραφής τους ώστε να δύναται να αναληφθεί η ευθύνη των δηλωθέντων από την παρεμβαίνουσα έναντι της αναθέτουσας αρχής, η οποία αποτελεί διακριτό έγγραφο των υπευθύνων δηλώσεων, οι οποίες επίσης συνιστούν εκάστη ξεχωριστό δικαιολογητικό κατακύρωσης ώστε να απαιτείται να υποβληθούν η κάθε μία κατά τρόπο παραδεκτό, ήτοι ηλεκτρονικά υπογεγραμμένες με εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή που υποστηρίζεται από εγκεκριμένο πιστοποιητικό και ημερομηνία μεταγενέστερη της κοινοποίησης της πρόσκλησης υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης. Επομένως, η αναθέτουσα αρχή όφειλε κατά δέσμια αρμοδιότητα και σύμφωνα με τις αρχές της τυπικότητας, της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, να απορρίψει την προσφορά της παρεμβαίνουσας. Συνακόλουθα, ο οικείος λόγος της προσφυγής πρέπει να γίνει δεκτός.

69.Επειδή, σύμφωνα με τα ως άνω αναλυθέντα, η μη προσκόμιση εκτύπωσης της καρτέλας καρτέλες «Στοιχεία Μητρώου Επιχείρησης» με ημερομηνία του χρόνου υποβολής της προσφοράς και των δικαιολογητικών κατακύρωσης καθώς και η μη υποβολή υπεύθυνων δηλώσεων με ηλεκτρονική υπογραφή παρέχουν αυτοτελές έρεισμα για την απόρριψη της προσφοράς της παρεμβαίνουσας, για το λόγο αυτό, παρέλκει ως αλυσιτελής η εξέταση των λοιπών λόγων της υπό εξέταση προσφυγής (πρβλ. Ε.Α. ΣΤΕ 326/2011, 1238, 1132, 420/2010, 750/2007. Βλ. και ΑΕΠΠ 818/2018, σκ. 62 και ΑΕΠΠ 839/2018, σκ. 53, 969/2019 σκ. 49).

70. Επειδή γίνεται δεκτή εν όλω η εισήγηση.

71.Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, η προσφυγή θα πρέπει να γίνει δεκτή.

72. Επειδή η παρέμβαση πρέπει να απορριφθεί.

73. Επειδή, ύστερα από τη σκέψη 71, πρέπει να επιστραφεί το παράβολο που κατέθεσε ο προσφεύγων (άρθρο 363 παρ.5 Ν.4412/2016).

Για τους λόγους αυτούς

Αριθμός απόφασης: 1118/2020

Δέχεται την προδικαστική προσφυγή.

Απορρίπτει την παρέμβαση.

Ακυρώνει την υπ' αριθμ. 218/2020 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της αναθέτουσας αρχής, κατά τα προβλεπόμενα στο σκεπτικό.

Ορίζει την επιστροφή στον προσφεύγοντα του παραβόλου ποσού εξακοσίων (600) ευρώ.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε την 1^η Σεπτεμβρίου 2020 και εκδόθηκε στις 17 Σεπτεμβρίου 2020 στον Αγ. Ιωάννη Ρέντη, υπογραφόμενη για την έκδοση αυτής, από την προεδρεύουσα του 6ου Κλιμακίου κατά τον χρόνο της έκδοσης, δυνάμει του άρθ. 365 παρ. 7 του ν. 4412/2016, του άρθ. 18 παρ. 3 του ΠΔ 39/2017, σε συνδ. με τις υπ' αριθ. 79/8-9-2020 και 84/11-09-2020 Πράξεις Προέδρου ΑΕΠΠ.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΕΙΡΗΝΗ ΑΨΟΚΑΡΔΟΥ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΓΕΩΡΓΙΑ ΔΟΥΓΚΑ